

S JOSIPOM PAIĆEM, SEKRETAROM SEKRETARIJATA ZA PRIVREDU

U KOLAPSU, ALI NE BEZ ŠANSI

ŠIBENSKI LIST

GLASILO OPCINE ŠIBENIK

GOD. XXX.
BROJ 1475

IZDAVAČ: INFORMATIVNI CENTAR
Šibenik, 28. ožujka 1992.

CIJENA
20 HRD

Komparacija šibenskog gospodarstva s nekim republičkim parametrima dovodi ovo u značno nepovoljniju situaciju. Prema analizama iz prethodnog razdoblja možemo reći da je šibensko gospodarstvo uvijek bilo iznad republičkog prosjeka, i što se tice proizvodnje i što se tice ostalih pokazatelja i rezultata. Sada je situacija značno ne-povoljnija

Stranica 3.

CRNO-BIJELO U KOLORU

KRALJU KRALJEVO

Pomalo neukusno izgleda da svaki grad ima ulicu H. Kohla i, nažalost, neizbjegno asocira da je svaki grad u Hrvatskoj imao nešto nazvano po Josipu Brozu Titu. Nazivlje se sjajno zrcalilo u eri komunizma, zato nemojmo upadati u istu zamku Stranica 2.

SOS ZA ŠIBENSKE OTOKE

U DOGLEDNOJ BUDUĆNOSTI
ŠIBENSKI OTOCI BEZ
STANOVNIŠTVA?

Stranica 6.

BUDUĆNOST JADRIJE

TKO ĆE BITI VLASNIK?

Položaj Jadrije i ove će godine biti isti – bez promjena na bolje. A bolje neće biti sve dok se, na tragu „Statuta Društva prijatelja Jadrije“ iz dvadesetih godina, u aktuelnoj pretvorbi vlasništva ne nađe dobar vlasnik. Makar dijelom i – Francuz!

Stranica 7.

CRNO-BIJELO U KOLORU

KRALJU KRALJEVO!

V iše nema kina »20. aprila«, odnosno ima kina ali se sada zove »Odeon«. U poplavu promjena nazivlja kao logične posljedice dotadašnje soorealističke »poplave« za ovim nazivom/imenom najmanje će se plakati. I to, pored ostalog, zbog jednog banalnog razloga — slobodno tvrdim da 99 posto stanovnika općine Šibenik nikada nije ni znalo zbog čega je to kino prozvano »20. aprila« pa samim tim prema tom imenu i ne može imati neki stav. U biti jedino valjano pitanje se moglo odnositi na upit zbog čega baš »20. aprila«, a ne dvadeset i prvi ili dvadeset i drugi. Druga razina se odnosi na april. U Hrvatskoj se nalažešno slavio Prvi maja, Osmi marta — Dan žena, zezalo se sa aprilišili, a ne sa travnjanjanjanja — bez obzira na to što je teže izgovorivo. Zašto se kino nije zvalo »20. travnja«? Odgovor je vrlo jednostavan i do krajnosti ideologiziran. Godine gospodnje 1919. u Beogradu je osnovana, 20. travnja, Socijalistička radnička partija Jugoslavije (komunista)

Drago nam je oslovljavanje Šibenika Krešimirovim gradom, no pretjeruje li se upotrebom imena čuvenog hrvatskog kralja? Zna se što priliči kraljevima — spomenici i trgovi, a Krešimirovim imenom već se zovu osnovna škola i dom...

— SRPJ(k), da bi godinu dana kasnije u Vukovaru promjenila ime u KPJ. Kako su se komunisti voljeli prisjetiti vlastite povijesti, naravno za njih samo svijetlih događaja, nekome je u Šibeniku palo na um da se kino krsti imenom/datumom »20. aprila«. Nema veze sa Šibenikom, još manje sa filmom, ali bože moj, partija je partija, direktiva je direktiva i diskusije nema. Stariji vole reći tako se to nekad radio. I sa nazivima ulica, poduzeća, sportskih klubova...

U Šibeniku se nakon uspostave demokratske vlasti odmah povelo računa o tom momentu i problem preimenovanja se rješavao

u miru. Nije se upalo u zamku poput Zagreba i priče oko Trga žrtava fašizma koji su mnogi jedva dočekali kako bi spustili postojecu vlasti. U Šibeniku se išlo postupno i činjenica je da se bez obzira na sporenja poštivalo postavljene kriterije. Međutim, napravljene su i greške u koracima. To se u prvom redu odnosi na bivšu osnovnu školu »Rade Končar« koja je sada nazvana po hrvatskom kralju Petru Krešimiru IV. Ne ponavljaju li se absurdni? Nenormalna brojnost partizanskih obilježja, što nema veze s antifašizmom kako neki sugeriraju jer se antifašizam ne dokazuje nazivljem na svakom koraku i spomen pločama u prosjeku svakih kilometar kvadratnih — sve

ima svoju mjeru, najbedastije se u Šibeniku manifestirala na Šubićevcu: stadion, škola i ulica Rade Končar plus Spomen park streljanim rodoljubima. Sada imamo školu Petar Krešimir IV, bivši Dom omladine — Krešimirov dom, sagradit će se spomenik Krešimiru pa će se trg na kojem će se nalaziti isto zvati njegovim imenom. Ne zvuči li malo previše? Ustalom, zna se da su kraljevima namijenjeni trgovi i spomenici, a ne škole što priliči književnicima i znanstvenicima. A neki dan je i ratna topovnjača HRM nazvana Krešimirovim imenom. Čini mi se da se grieši u još jednom, a riječ je o prijedlogu da se dvije ulice u Šibeniku nazovu po papi i Helmutu Kohlu. Da se razumijemo njihov značaj za priznanje Hrvatske je neizmjeran i treba im odati dužno poštovanje zbog toga, a hrvatska povijest će ih pamtit, no to ne znači da se gradovi trebaju natjecati oko davanja ulicama njihovih imena.

Pomalo neukusno izgleda da svaki grad ima ulicu Helmuta Kohla i, nažalost, neizbjegljivo asocira da je svaki grad u Hrvatskoj imao nešto nazvano po Josipu Brozu Titu.

Nazvati ovako ili onako, to je i stvar dobrog ukusa, a stara izreka kaže da je o ukusima suvišno raspravljati. Svatko ima svoje, ne zaboravimo nazivlje je sjajno zrcalo era komunizma. Spomen pločama su najviše sami govorili o sebi. Nazivi koji se danas daju govore o nama.

Ivica POLJIČAK

U ŽARIŠTU

SPALJENA ZEMLJA

Ovaj nametnuti nam rat pokazao je da je neprijatelj odavno pripremao strategiju »spaljena zemlja«, ona je u ovim danima doživjela, nažalost, samo svoju finalizaciju

Kako rat odmiče prema kakvom takvom miru, tako u prvi plan izbjegaju problemi oko saniranja njezinih posljedica. Povratak izbjeglica, opće siromaštvo, bivaju najčešćim temama u životu našega grada i cijele nam domovine. Domišljanjem rješenja bave se razne institucije, skupovi i pojedinci. Svatko polazi od svoje pozicije i interesa, što je i logično, ali takva logika vodi u pojedinačnost u kojoj analizirajući stablo ne vidimo šumu.

Sve više na tu opciju podsjećaju rasprave (od kruga intelektualaca do međunarodnih institucija) o statusu Srbije u Hrvatskoj pa ispada da je to ključni problem balkanskog prostora i Europe. Stvari se komplikiraju toliko da se istinski uzroci ovih tragedija gotovo i ne vide.

I nepismenoj je babi kristalno jasno da nikad nitko normalan, a najmanje službenica hrvatska vlast, nije željela ili pripremala progon ili bilo kakvi zločin nad srpskim življem u ovim krajevima, i da to nije uzrok ovome ratu pa prema tome tu ne leži niti rješenje problema. Usuprot toj činjenici naši najveleumniji intelektualci upinju svoje potencijale na iznalaženje modusa za život Srba u Hrvatskoj dok na istom ekranu gledamo svježu krv na ulicama Osijeka i drugih hrvatskih gradova. Izgleda da neviđeni genocid, etnocid i svaki drugi CID postaje svakodnevica i u normalno stanje, za sve koji ga promatraju iz toplih domova i udobnih hotela. Koliko god se upinjali da to približimo svjetu, on to nikada neće shvatiti u tolikoj mjeri da bi sam riješio našu nevolju. Bojimo se da će velikosrpska armija, dok mi budemo lječili rane na već okupiranim područjima, učiniti sve da okupira druga područja gdje obitavaju Hrvati i tako nastaviti rat protiv Hrvatske i svega što je hrvatsko.

Otvoreni napad srbočrnomorskih snaga i četnika iz Herceg Bosne na

području Neuma, Čitluka, Mostara i Bosanskog Broda jasno ukazuju da ciljevi agresora nisu obrana tobože ugroženog srpskog naroda u Hrvatskoj pa čak ni okupacija dijela Hrvatske, nego sveopći napad na sve što je hrvatsko na tlu bivše Jugoslavije. Razlozi nisu nikakvi iracionalni osjećaji između dva naroda niti »stari računi«, nego jednostavna, praktična i jasna računica rukovodstva Srbije da uz pomoć bivše JA slomi hrvatski element na ovim prostorima jer on jedini prijeći da Srbija zagospodari prostorom koji omeđuju memorandumske granice. Jednostavno kazano Srbija je trebala srušiti Jugoslaviju i pokoriti Hrvate (ne samo Hrvatsku) kako bi na tome zgarištu stvorila Srbiju po svojoj mjeri. Prvi zadatak je izvršen i ne treba se čuditi bjesomučnom i suludom ratu kojeg i dalje Srbija i bivša JA forsira jer je to njihovo biti ili ne biti. Isto tako se ne treba čuditi istini da bi Srbi iz Hrvatske i Herceg Bosne izmedju samostalne Hrvatske ili Srbije koja bi i ova područja uključila izabrali ovo drugo, uostalom i Hrvati iz nekih drugih krajeva. To je logično i prirodno sve došlo dok je to želja, a postaje nerealno i opasno kad se pokušava provesti u djelu. U životu postoje želje i mogućnosti, snovi i zbilja. Hrvatska je mogućnost i zbilja za sve one koji u njoj žive, a želje i snove treba zadržati u svojoj intimi, uostalom uljedeni svijet je davno već domislio i pravno ubolio oву problematiku, na Hrvatskoj je da ih uvažava i tu ova problematika završava.

Siromaštvo i smrt — glavni aduti neprijatelja

Sibenik s prirodnim zaledem u uvjetima borbe za očuvanje cjelovitosti hrvatskog prostora ima posebno značenje. Oni koji su se stjecajem različitih okolnosti bavili izučavanjem povijesnih zbivanja i kretanja žiteljstva na

ovom prostoru, znaju da je egzodus učinio svoje i prije ovoga rata. Naime nezapamćeni pad broja žitelja u općini Drniš pa i zagorskim dijelovima Šibenske općine (o otocima ne treba ni govoriti) učinio je sam grad s blizom okolicom i turističkim mjestima, oazom u pustinji. Bez obzira na to što se na tim, inače u najvećem dijelu, atraktivnim područjima zadržalo ponešto pučanstva (otprilike pola), njegova stara struktura je jasno ukazivala na približavanje kritičnoj točki ispod koje ovaj prostor ne bi mogao normalno funkcioniратi.

Ovaj nametnuti nam rat pokazao je da je neprijatelj odavno pripremao strategiju »spaljena zemlja«, ona je u ovim danima doživjela, nažalost, samo svoju finalizaciju.

Izolacija prenapučenih primorskih gradova na uskom prostoru vodi njihovu daljnju osiromašenju, a pusti prostori u zaledu omogućavaju neprijateljima Hrvatske da rastaču njenu nezaštićeno tkivo.

Povratak prognanika na opustošenu zemlju na ovim područjima iz ovih razloga nije i ne smije biti samo kampanja prolaznog karaktera, nego temeljito i plansko oživljavanje obamrog tkiva naše domovine. Njeno oživljavanje treba početi prije svega stvaranjem komunalne i svake infrastrukture, garantiranjem sigurnoće i iznad svega povećanjem intenziteti »pokrivenosti terena« kako bi kazali nogometni treneri.

Smrt i siromaštvo su glavni aduti na koje u ovom ratu igra agresor na očigled Europe i svijeta. I smrt i siromaštvo zasadi caruju na ruševinama pitomih sela skradinskog zaleda, Miljevac, Promine, Petrova Polja i grada Drniša. Hrvatska mora omogućiti Šibeniku kao prirodnom centru da preko njega i same oživi na svome najosjetljivijem dijelu, gdje su udarci neprijatelja najžešći. Neizvjesnost, beznađe i depresija koja ispunjava žitelje ovoga kraja, zahtjeva energično predstavljanje nade kroz realne planove povratka, razvoja i oživljavanja spaljene zemlje.

I. BURIĆ

HRVATSKA UNIJA SINDIKATA

PODSTANARI NAJUGROŽENIJI

Materijalni i socijalni status radnika te poslovanje TLM-a prelaskom na holding sustav, bile su teme konferencije za novinare, koju je sa svojim suradnicima održao Davor Zafranović, predsjednik Hrvatske unije sindikata podružnice Tvrnice lakačih metala u Šibeniku. Sto se tiče osnivanja holdinga, Zafranović kaže da je sindikat učinio sve da do osnivanja ne dođe, a glavne zamjerke su žurba pa prelazak na holding koji nije dobro razrađen, a Upravni odbor holdinga iako nije uložio ni dinara predstavlja vlasnika poduzeća. Hrvatska unija sindikata nije pristalicu besplatnog dijeljenja dionica. Sindikat smatra da bi se dionice radnicima i umirovljenicima trebale prodavati uz što povoljnije uvjete zbog teškog materijalnog položaja radnika. Prosječna plaća zaposlenih je 110 njemačkih maraka, što je malo, dok je najugroženija kategorija radnika postanala a dokaz o tome da se o njima jako malo brine jest podatak da sindikat mjesечно dobije 300 zahtjeva za pomoć. Na konferenciji je bilo riječi i o »Elektrolizi«, a naglašeno je da s obzirom na to što je »Elektroliza« veliki zagadivač, ne bi trebala raditi. Radnicima bi se trebala ponuditi alternativa, kako se njih tisući i sto ne bi našlo na ulici. Na kraju je rečeno da bi se uskoro trebao otvoriti i sindikalni klub koji bi se u potpunosti sam financirao.

M.L.
Snimio: Radovan GOGER

promet.

OGLASI:
1 cm/1 stupac 50 dinara. Mali oglasi, obavijesti građana i posebne usluge regulirani su po-sebnim cjenikom.

TISAK:
»Slobodna Dalmacija« Informativne djelatnosti, p.o. Split.

OSNIVAČ:
Općinska skupština Šibenik

IZDAVAČ:
Novinsko-izdavačka i radio-difuzna organizacija Informativni centar Šibenik
V.d. upravitelja Informativnog centra ZDRAVKO KEDŽO

Ureduje redakcijski kolegij: Jo-

sipa Petrina, Živana Podrug, Mirko Sekulić, Diana Ferić, Diana Šoko, Branimir Periša, Nevena Friganović, Stjepan Baranović, Ivica Poljičak, fotoreporter Vilson Polić.
Uredništvo: Ulica Božidara Petranovića 3, Šibenik.
Telefoni: direktor 29-480, uredništvo 25-295, propaganda 25-606, režija 23-222

INFORMATIVNI
CENTAR
ŠIBENIK

JOSIP PAIĆ,
sekretar
Sekretarijata
za
privredu

UKOLAPSU, ALI NE BEZ ŠANSI

Peve još nepotpune podatke i brojčane pokazatelje poslovanja šibenskog gospodarstva saznali smo posredno za vrijeme boravka predsjednika Vlade Republike Hrvatske Franje Gregurića u Šibeniku. O tim podacima, koji su u međuvremenu nadopunjeni i drugim, razgovarali smo ovoga tjedna sa sekretarom Sekretarijata za privredu, Josipom Paićem.

ŠL: Ono što smo saznali o rezultatima poslovanja šibenskog gospodarstva to je uglavnom onaj enormni gubitak, koji su u poslovanju iskazala brojna poduzeća i organizacije. Možemo li ovaj razgovor započeti upravo s tim gubitkom koji je vjerojatno i najbolnija točka?

— Imate pravo. Prema podacima SDK koje smo dobili gubitak je zabilježen u iznosu od milijardu i 576 tisuća dinara što je čak 12 puta viši iznos od iznosa gubitka u 1990. godini. Bruto plaće su nešto porasle — indeks je 111, ostvareni dohodak je znatno manji a samim tim i akumulacija i ostale dobiti su smanjene. Broj poduzeća koja su ostvarila dobit je nezatan, u svakoj branši radi se o dva-tri poduzeća, a svi ostali su ili u gubitku ili na takozvanoj "pozitivnoj" nuli. Mjesečne neto plaće iznose su 6.578 dinara što je uvećanje od 43 posto, a i broj zaposlenih je znatno opao — oko 3 tisuće radnika — u odnosu na 90. godinu.

Broj zaposlenih sada iznosi 15.596 radnika. Broj pravnih osoba, odnosno poduzeća s gubitkom je porastao sa 35 na 114. Mislim da su to nepovoljni podaci i odmah bih rekao i zbog čega su nepovoljni.

Posljedice prometne blokade, rata i propale sezone

Nepovoljne tendencije u gospodarstvu pojavile su se daleko ranije još u 1990. godini, kao rezultat prometne blokade od 15.8.90. i od tada pa do danas rezultati su veći i samo zbog toga jer nepovoljni. Na gubitak je dalje utjecalo i ratno razaranje s tim da je nakon ratne agresije u rujnu na Šibenik, proizvodnja pala na 30 posto naročito u nekim industrijskim granama. Jako je značajno i to da turizam u 1991. nije ni bilo. I trgovina, koja prati turizam sezonskog je karaktera, kod nas je zbog propale sezone pretrpjela znatne gubitke. Ne bih želio izlaziti pojedinačno s onima koji su imali gubitke, premda ne valja niti tajiti, mogu reći da ne samo što je značajan broj gubitaka nego su u uglavnom velike tvrtke, dakle one

tvrte koje su od značaja za naše gospodarstvo i to probleme čini značajniji. Mislim da je situacija jako nepovoljna za sada.

ŠL: Gubici su ostvareni i u neprivredi, na primjer, oni u zdravstvu?

— Jasno to je posljedica ukupnog poslovanja — ako osnovne bazne djelatnosti koje dotiraju nadgradnju, nepovoljno posluju onda i nadgradnja ne može proći bolje. Jedini način da se ti gubici pokrije to je inflacijska spirala putem primarne emisije i ostaloga. Morao bih istaći da je u zdravstvu kao i drugim djelatnostima nadgradnje situacija znatno povoljnija nego u gospodarstvu, jer se te druge djelatnosti moraju odvajati pa se nalaze druga rješenja, da se te djelatnosti ne bi prekidale.

ŠL: Rekli ste da sada ne želite ponovno spominjati najveće gubitake — mislim da to nije ni potrebno jer su manje više oni Šibenčanima i poznati — recite stoga one koji su poslovali dobro?

— Rekao sam da su malobrojni koji su poslovali dobro. A i to dobro je relativna kategorija, jer smatramo danas da su dobro poslovali oni koji nisu imali gubitka. Od formi koje su pokazale dobit u svom zaključnom proračunu mogu spomenuti »Reviju«, »Krk«, »Vinariju-Vinoplod« i to je uglavnom sve što se tiče industrije. Od poljoprivrede i ribarstva od ovih tvrtki koje posluju na našem području to su uglavnom marginalne firme po svom značaju i veličini. U gradevinarstvu je nezatna dobit ostvarena kod »Izgradnje«, to je više ta famozna granica rentabilnosti, »Dalmagradnje« GTT Brodarica — zadata je kod njih nemoguće govoriti o dobitima i dobiti. Što se tiče prometa i veza i tu su manje-više svi na granici dobiti osim ovih naših najvećih organizacija koje su također iskazale gubitke. Kada se radi o trgovini situacija je slična — radi se o minimalnoj dobiti (Šiver-Šibenik, Poduzeće Trag). Što se tiče turističkih organizacija tu možemo slobodno reći da su sve veće tvrtke zabilježile gubitak i to u ukupnom iznosu od 268 milijuna dinara — tu je svaki komentar suvišan. Od komunalnih poduzeća s dobitkom su poslovali »Pisak« i »Čempresi«, FIT. Gubitak, i to veliki, bilježe finansijske i druge usluge a rezultanta tog gubitka jest negativno poslovanje holdinga TLM — on je preuzeo na sebe kompletan gubitak od 589 milijuna HRD, koji je posljedica TLM-ovih dugova prema »Elektroprivredi« i bankama. Ovaj dio TLM koji je organiziran kao društvo s ograničenom odgovornošću, poslova je na granici ili s nezatnim gubicima, jer su

oni preuzeli kompletan aktivi iz bilance i sa njima radili. Zbog nepovoljnog kretanja počev od prometa pa do rata oni su poslovali tako kako su poslovali i da nije bilo toga mislim da bi bili uspešniji.

Komu je najteže

ŠL: Mada su kako vidimo svi iskazali ili gubitke ili nezatne dobitke čiji su gubici najteže nadoknaditi?

— Rekao bih da su najteže nadoknadići gubici trenutno u turističkoj privredi. Mada je turistička privreda djelomično već i sanjala svoje gubitke opslužujući i ugošćujući naše prognanike po cijeni od 300 HRD po danu i prognaniku, ti novci nisu veliki ali dozvoljavaju amortizaciju gubitka i podjelu plaća radnicima. Ova je sezona jako problematična s obzirom na odugovlačenje dolaska plavih kaciga. Ovisno o tome oni su u situaciji da jako brzo ostvare neku dobit, ali im je zato potrebljana jako čista i politička i sigurnosna situacija i ovisni su o vanjskim faktorima.

planiraju javni promet odvojiti od onog drugog dijela poslovanja.

Što može pretvorba

— Jasno da je sada prva stvar pretvorba i kroz nju se nastaje iznaci rješenja za kompletanu situaciju. U početku to će se napraviti formalno-pravno na način da se u određenom roku predava svi potrebni dokumenti što neće značiti da je izvršena i pretvorba. Ipak to će omogućiti da se kasnije pride jednoj pravoj pretvorbi dakle i privatizaciji, prodaji poduzeća i ostalo.

ŠL: Što je s tvrtkama koje sada pripadaju drugim državama, a na našem su području od ranije imale svoje ispostave ili OOUR-e?

— Po Uredbi Vlade one tvrtke koje su pripadale Republici Srbiji a sada državi Srbiji pripale su Republici Hrvatskoj i njima upravlja Vlada i daje ih na raspolaganje djelatnicima koji tu već rade — oni je mogu udružiti i sa nekim

to je i velik broj radnika na čekanju — samo u TLM-u tri tisuće. Irmamo i ogroman broj prognanika u čijem smo zbrinjavanju bili jako angažirani tako da je ta socijalna problematika bila jako prisutna. I zaposleni su također u nepovoljnoj situaciji zbog stalnog pada standarda tako da to situaciju čini složenijom a rješenje će biti bolno.

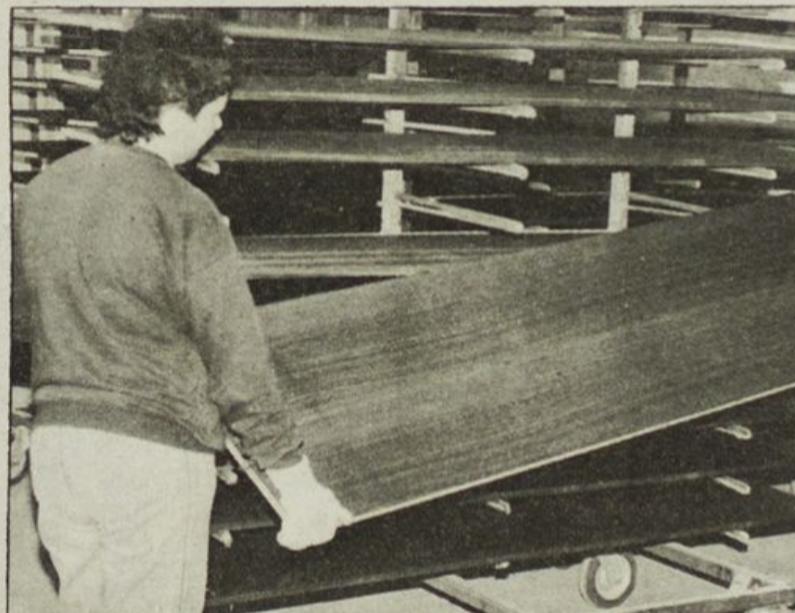
Vlada je nedavno donijela i uredbu o osiguravanju zajamčene plaće za sve radnike koji su zbog rata spriječeni obavljati svoju djelatnost. Ta bi zajamčena plaća trebala iznositi 6012 dinara, ali uredba Vlade još nije u život krenula jer su veliki problemi u namicanju tih sredstava. Mogu reći da smo mi u Šibeniku obznanili tu uredbu, animirali zainteresirane tvrtke da se prijave i te podatke proslijedili ministarstvu rada i socijalne skrbi ali koliko znam niti jedna isplata nije išla ne samo za naše područje nego za niti jedno područje u Hrvatskoj. To će biti jako problematično jer mi akumulacije nemamo, strani kreditori još nisu zainteresirani sve dok se situacija ne smiri. Jedini izvor je, zapravo, primarna emisija a to znači dodatno spiralu inflacije i daljnje opterećenje troškova i tako se začrni krug zatvara. Vlada će se zbog toga morati dodatno pobrinuti jer je ovaj trenutak jako važan i ta ogromna armija nezaposlenih mora se zbrinuti. Ako smo našli način zbrinuti prognanike moramo to učiniti i sa nezaposlenima.

ŠL: Što je s privatnicima i privatnim tvrtkama, jesu li one nekakav ispusni ventil za nezaposlene, jer među onima koji su ostvarili nekaku dobit u prešloj godini naša se i neki privatnici?

— Mislim da je situacija i ovdje, općenito govoreći, nepovoljna jer su i te tvrtke zbog malog opticaja novca pa i restriktivne politike opterećene problemima solvetnosti. Privatni su dovedeni u poziciju da otkazuju svoje obaveze, da otkazuju i gase poduzeća odnosno da privremeno obustavljaju rad u nadi da će biti bolje. Privatnici prate kompletanu situaciju u gospodarstvu i očekivati je da će poboljšanjem ostalih čimbenika od sigurnosti pa nadalje i oni oživjeti. Mi smo imali i do 1400 prijavljenih privatnika preko udruženja a sad ih je znatno manje i to u svim djelatnostima od ribarstva do trgovine, obrta i usluga. Ukoliko se ovakvo stanje nastavi i ovi što su ostali teško će se održati u poslovanju jer neće moći plaćati sve poreze i doprinose kojima su opterećeni. Mi smo ovdje na općini prihvatali Odluku o neposrednim porezima koja izravno utječe na rad privatnika ali uz određene rezerve. Svesni smo, naime, da treba biti donesen zakon o neposrednim porezima na način da se svi oporezuju po ostvarenoj dobiti a ne paušalno, čime se zapravo štite oni koji zaraduju više a kažnjavaju oni koji zaraduju manje. Očekujemo puno od novog zakona i želimo da se čim prije donese, jer je cijeli porezni sustav jako bitan za funkcioniranje cijelog gospodarstva male privrede i samostalnih obrtnika.

ŠL: Možemo li na kraju reći nešto o investicijama jer one uvijek idu uz razgovor o poslovanju?

— Investicije su na samoj nuli. Proteklo razdoblje je bilo interesantno jer i pored sveukupne teške situacije bilo je investiranja u objekte kao na primjer »Reviju«. Sto je još zanimljivo to je jedna djelatnost sa malom dobiti i malom akumulacijom, no zapošljava veći broj ljudi bez neke posebne stručne spreme. Možemo reći da je to jedina investicija takve prirode realizirana u Republici u ovom razdoblju. TLM koji je trebao ići na drugu fazu modernizacije peći elektrolize to je obustavio, a znamo i zašto, mada su rezultati bili ohrađujući i što se tiče čistoće zraka i ušteda energije i tehničkih normativa, s kojima su se stručnjaci TLM-a predstavili u Americi. TEF također nešto investira ali znamo da nije dobio uporabnu dozvolu za ugradnju filtera iako ima i nekih drugih investicija isto ekološkog karaktera. No ukupno gledajući investicije su stale a za otvaranje novog ciklusa potrebnu su drugi uvjeti. Strani kapital koji je bio zainteresiran za ulaganje u naše kapacitete, u turizam nije prisutan u željenoj mjeri jer ih ratni rizici odvraćaju. Već smo bili u Italiji radi povezivanja dviju obala Jadranu, tu su i dogovori o iskorištenju kamena još iz prijašnjih razdoblja, servisiranje stranih brodova i jahti, marine i izgradnja ribarskih brodova u Betini i remontnom brodogradilištu i mislim da je interes velik, ali on, nažalost, za sada ne može biti i realiziran.

— Što se tiče industrije mislim da ona već dosta povoljnije radi, povećana je iskoristivost kapaciteta, međutim možemo reći da komparacija s nekim republičkim parametrima dovodi šibensko gospodarstvo u znatno nepovoljniju situaciju. Ono je, kako se zna, prema ranijim analizama uviđek bilo iznad republičkog prosjeka što se tiče proizvodnje i ostalih rezultata, ali je sada situacija znatno nepovoljnija.

Nedavno je ovdje bio i gospodin Gregurić, predsjednik Vlade Republike Hrvatske i on je upoznat sa stanjem šibenskog gospodarstva. Sada se trenutno traži rješenje za TLM, ali i za TEF. Rade se neke analize na razini ministarstva i one bi skoro trebale biti gotove da se vidi što će biti s našim poduzećima, koja su jednostavno određivala kompletanu situaciju u gradu.

ŠL: Što će biti s prometom kad znamo da je svaki razvoj bez deblokade prometnica i željeznice nemoguće?

— Krvotok jednog gospodarstva su promet i veze. Ako to ne funkcioni, ne funkcioniра ni gospodarstvo i obrnuto. Prema tome očekivati je da će s poboljšanjem sigurnosne situacije i promet biti daleko bolji. Međutim, moram dodati da je naš glavni prevoznik pretrpio znatnu ratnu štetu da ona još nikako nije sanjana, a prema posljednjim saznanjima iz ATP-a sazajemo da i oni idu u reorganizaciju da

domaćim tvrtkama kao što je već učinio »Beko«, Beograd »Obuća«, što se tiče slovenskih tvrtki one posluju također vezujući se za naše tvrtke zbog problema plaćanja i preko svojih nerezidentnih računa podmiruju dugove.

Sa Bosnom i Hercegovinom situacija je još uvijek nejasna. Promet se istina odvija ali sve to ovisi o raspletu situacije u Bosni i Hercegovini i još uviđek mogućeg rata.

ŠL: Postavljajući pitanje ovih sada, uvjetno tečeno, stranih tvrtki mislimo na sudbinu sarajevskog »Šilada«.

— Pa on je vlasništvo sad već države Bosne i Hercegovine i mislim da ćemo, kad se malo normalizira stanje, to riješiti na najpovoljniji način za nas, grad ali i na zadovoljstvo Bosne i Hercegovine.

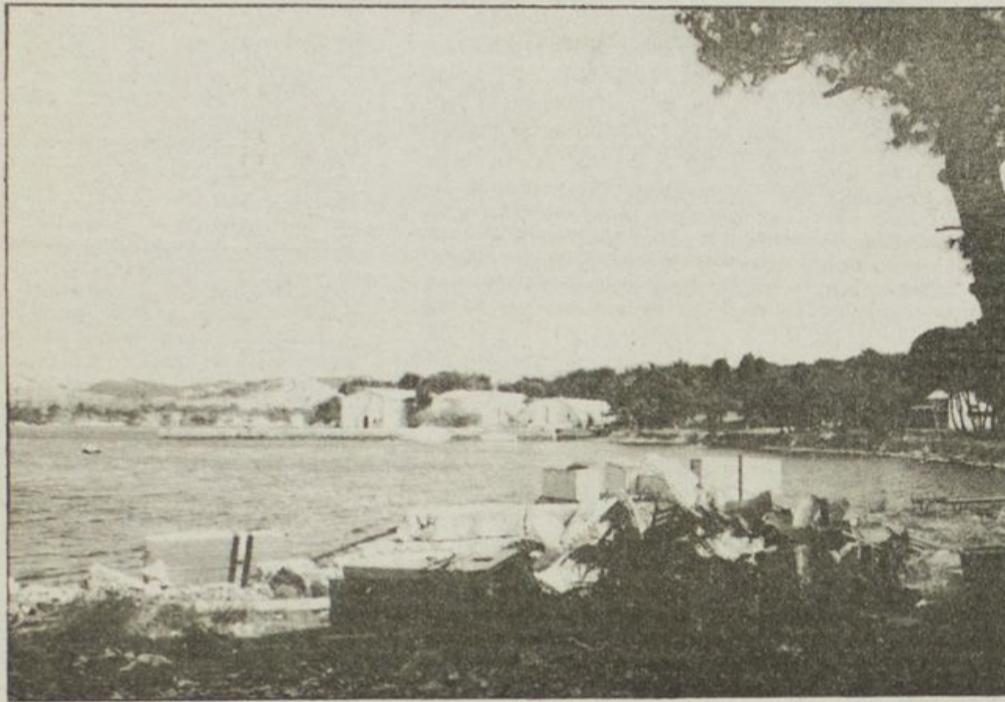
Nezaposlenost i poteškoće privatne inicijative

ŠL: Na samom ste početku, istina samo usput, spomenuli i nezaposlene, ali to je zaista toliki problem da se o njemu mora govoriti i posebno a ne usput. Što s tom vojskom nezaposlenih učiniti?

— Što se tiče nezaposlenih situacija je jako nepovoljna. Broj nezaposlenih lani je povećan za oko 3 tisuće a uz

POMORSKA BUDUĆNOST ŠIBENIKA

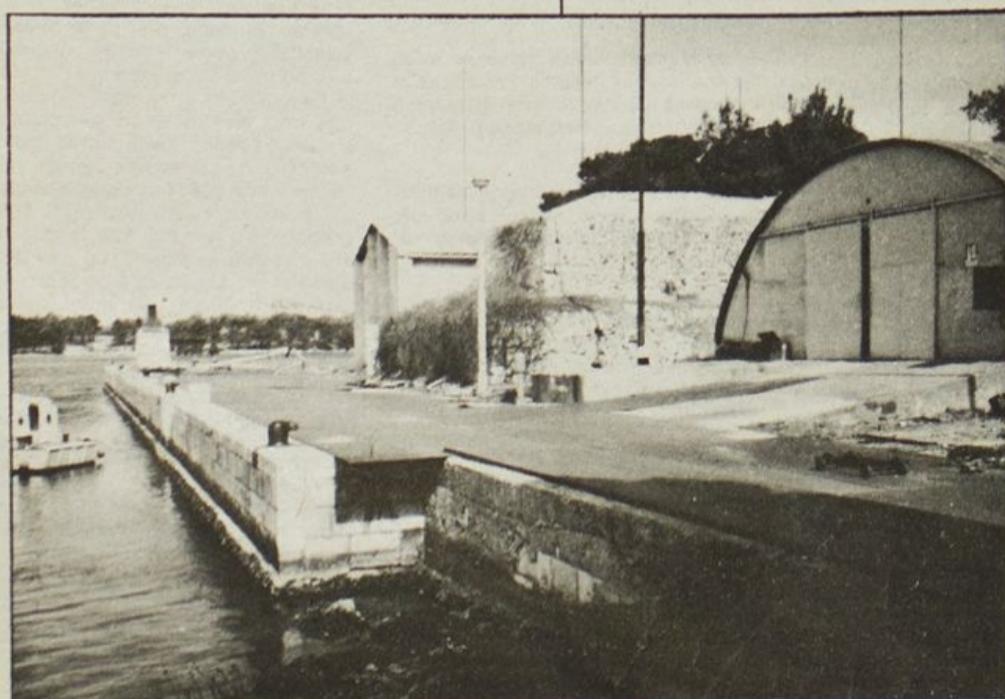
S PONISTRE SE VIDI TRAJEK

Krajem lipnja, na znanstvenom simpoziju o Jadranskoj orijentaciji Hrvatske i vrednovanju razvoja gospodarstva i turizma šibenske regije i srednje Dalmacije što će se odrediti u »Solarisu«, past će konačna odluka o tome gdje će Šibenik smjestiti svoju trajektnu luku. Da li u uvali Minerska u nekadašnjoj JNA-vojarni, gdje se, uz male preinake može urediti trajektno pristanište s carinskim prijelazom, ili pak na obali »Vrulje« u sastavu »Luke«, zatim na Martinskoj, u Zablaću, na Srimi, Brodarici, te naposletku na već postojećim trajektnim gatovima u Vodicama i Primoštenu? Dok se trajektnom prijevozu ne prilagode neka od navedenih mjesta, šibensko područje u prvom vezama sa susjednom Italijom može biti povezano u Primoštenu, i tako će, vrlo vjerojatno, izgledati, u samim počecima šibenska trajektna budućnost, nakon gubljenja tradicije brodskog prometa iz prošlosti. S probojem prometnica i razvijkom tračnica, šibenska je regija gotovo u cijelosti zanemarila najeffektivniji prijevoz. U kojoj mjeri pokazuje i primjer s preuređenim tegljenicima »Brodospasa«, koje u partnerstvu sa Hrvatskim željeznicama, preuređeni su u svojevrsne feribote, prebacuju teretne vagonе na liniji Split-Rijeka. Za razliku od tračnica, na kojima teretna kompozicija treba istu udaljenost prijeći za dva do četiri dana, feribot je na određidu za 19 sati. U šibensku luku, međutim, još nije ušao niti jedan takav pomorski transporter da preveze višak tereta i vagona, što je za dr. Ivu Jakovljevića, republičkog prometnog inspektora i predsjednika općinske komisije za sigurnost prometa, dovoljan dokaz da je Šibenik i u vremenu rata zaboravio — na more.

Spoj mediteranskog i srednjeeuropskog

Stoga će biti potrebno i izvjesno vrijeme za otrježnjenje i vraćanje »ispred vlastitog praga«. Jer nije zanemariva pomalo zajedljiva šala, ali nastala u Šibeniku, pa prema tome i samozironična, kako Šibenčani ne vide dalje od lokve u Donjem Polju. Kako objasniti činjenicu, da su i Split i Zadar imali i imaju isto more kao i mi, ali da su, sasvim prirodno, razvili pomorski promet? U sjećuštu

Do jučer pristupačna samo »JNA«; »Minerska« ima oko 70 metara operativne obale i uz manje preinake može prihvati trajektnu i linijsku brodove

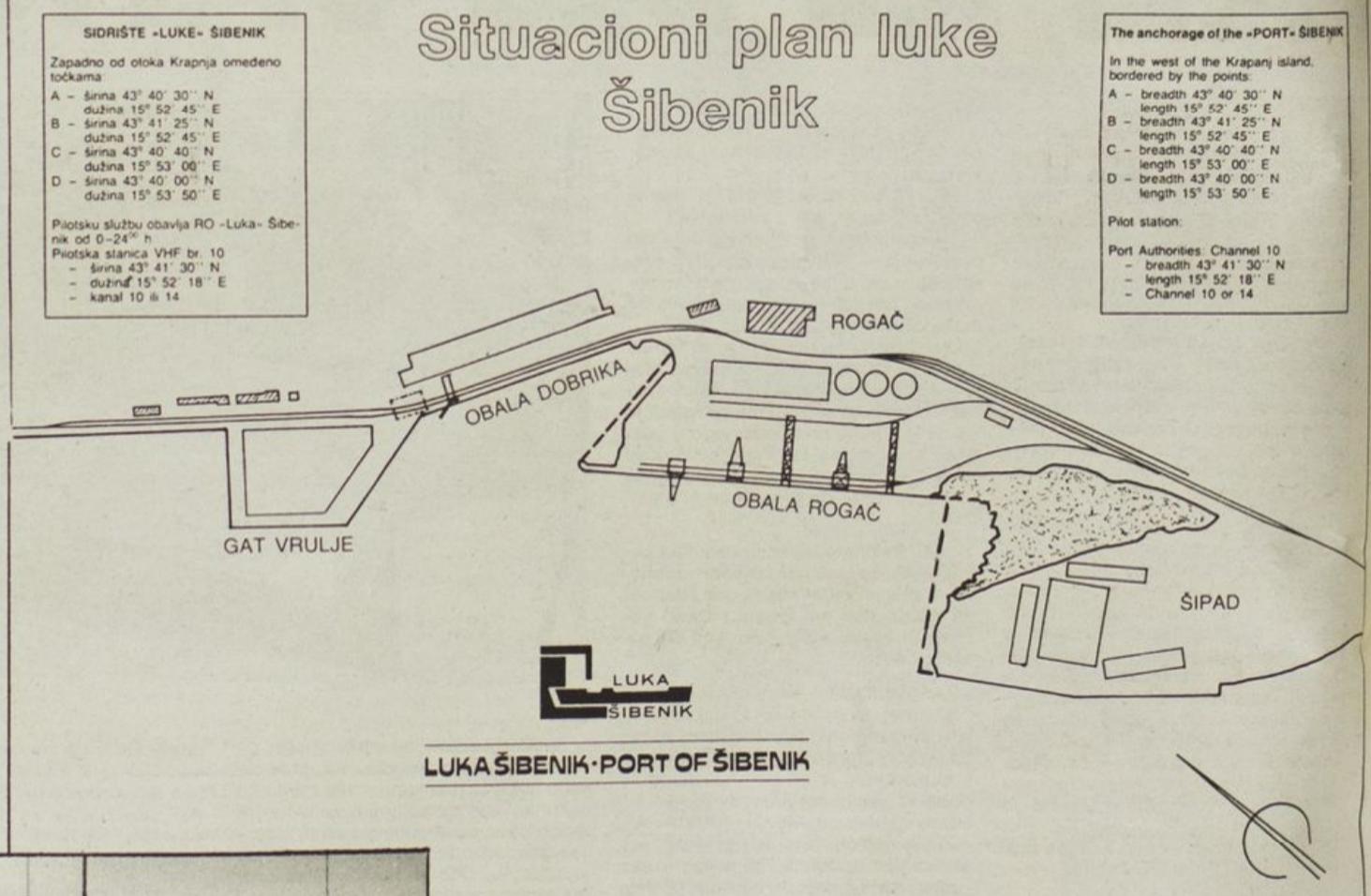
Šibenski »povratak na more« bit će s uređenjem trajektnog pristaništa. Izborimo li se za takav spoj u prometnoj mreži Mediterana i srednje Europe, moći ćemo bolje sagledati u kojem se pravcu razvijati

skupova MORE - OKOLNOSTI (što je bilo isto!) — ČOVJEK, zakazao je, bez sumnje čovjek. Usponjedba rezultata dvaju susjednih gradova, između kojih smo mi, neka bude predmetom stručnih i komparativnih analiza, ali je na prvi pogled očito koliko je u tom pogledu Šibenik ostao na repu. Bez prometa, Šibenik je osuden na umiranje — kaže Jakovljević. Tada nema ni turizma, ni razvoja posebnih šibenskih gospodarskih tokova. Talijanski i njemački interesi sjedinjeni u prometnim vezama doslovce se kriju upravo na ovom, srednjedalmatinskom području. Tu je izravna povezanost na Jadransku auto-cestu, kao i na cestu Zagreb — Jadran, upravo idealna za viševersni transport robe, pa bi unapređivanje morskog puta predstavljalo most za kooperativne proizvode s Italijom, ojačalo gravitacijsku liniju srednje Dalmacije, sa slobodnom carinskom zonom u budućnosti. Dakako, to je i preduvjet razvoja turizma. Tako bi spoj mediteranskog i srednjeeuropskog toka prometa ljudi i robe ovde trebalo biti riješen na najbolji mogući način, dakako, izbaciti se, iskreno se nadamo, ona treća, i najpogubnija »balkanska« varijanta, već dobro poznata — govori dr. Jakovljević. Jer, Hrvatska je već jednom otrpjela »doktrinu« po kojoj je obalno područje isključivo vojno-strateško, nepogodno za gospodarstvo i ekonomski bum, već samo boljševička granica protiv kapitalističke Italije. Obalno gospo-

mo se snaći, ne možemo izabrati najsigurnije pravce i bojimo se grešaka iz prošlosti. Prilike se mogu izreći i na mikro-razinu, pa Šibeniku, uz očito shvaćanje da moru treba dati važnost koja mu je bila neopravданo nepriznata, predstoji prava borba za tzv. »trajektni most«. Jer, Split i Zadar, koji su ipak bili u većoj mjeri okrenuti k moru, ne namjeravaju statu, već se razvijati i dalje. To ih stavlja u povoljnije prilike, a nas dovodi u opasnost, da prihvati trajecte i razvijemo pomorski prijevoz, što moramo, »dopadnu teret koje možda, neće htjeti nitko drugi. Ipak, govor Jakovljević, to se mora sagledati kao konkurenčija sa susjedima i zajednička nastojanja, dok se u Šibeniku, kada se o tome raspravlja, pojavljuju uglavnom dvije struje — oni koji smatraju da ovde nema pogodnog mesta i prostora za izgradnju trajektnog pristaništa, i drugi, za koje naprotiv, postoje takva mesta, od kojih neka, uz minimalne adaptacije vrlo brzo mogu prihvati trajecte.

Potonji su vezani uz interes lokalnog stanovništva, kaže Jakovljević i tezu razgradjuju u ovisnosti da li je trajektno pristanište teretno ili putničko i da li će pristajati linijski ili određeni trajekti. Za linijske trajecte, naime, ulaz, izlaz i pristajanje u našu luku poskupljuje i produžuje vrijeme putovanja, što je skopčano i s povećanim utroškom goriva. Tada bi pristanište trebalo biti izvan Luke Šibenik, želimo li biti registrirani kao takva

Situacioni plan luke Šibenik

LUKA ŠIBENIK - PORT OF ŠIBENIK

Plan Luke »Šibenik« s ucrtanim obalama »Vrulje« i dijelom »Šipada«. I na tim bi se obala, uz mala ulaganja mogao organizirati prihvat trajekta. To je međutim, povezano s budućnošću »Luke« kao poduzeća.

darstvo, treba li napominjati, izuzetno je plodno i pogodno za kapital, ali i vrlo složeno i osjetljivo u tehničkom pogledu. Pruža velike mogućnosti, posebice u vremenima obnove i uzleta, kojima se primičemo, ali nije samostalno. Traži ceste i tračnice, podršku pratećih djelatnosti, ulaganja kapitala, ali i odlučnu usmjerenost politike. Hrvatska »Jadranska orijentacija« postoji, ali Hrvatska još nema epitet pomorske zemlje. Iako zvuči apsurdno — deklarirati se za nešto najprirodnije kao što je more, na što bi neupućeni Talijan, Francuz ili Amerikanac iz Kalifornije mogao puknuti od smijeha — Hrvatska nema drugog izbora.

Što možemo učiniti?

Obalom su komunisti i politika iz Beograda oduvijek bolje licitirali da li gospodarili, gušeli razvoj svega što bi vuklo naprijed obalno gospodarstvo.

Gledajući realno, kaže Jakovljević, moramo priznati činjenicu da smo zatečeni u podsvjesnoj situaciji života. Očito nitko nije pripremio na radikalne promjene političkih sistema, niti Zapad, niti Istok. Mi smo još uvijek nesigurni, ne može-

lu. S druge strane, Šibeniku će odgovarati da u nekim slučajevima bude i određena luka, što je važno upravo zbog otežanog manevra, pa i ne postoje razlozi pesimista koji se neprekidno pitaju hoćemo li »pravo na trajekt« izboriti u tako jačoj konkurenciji Splita i Zadra. Upravo dok nastaje ovaj tekst, u Zagrebu se, prije zasjedanja Sabora za pomoć Vlade bori predsjednik Izvršnog vijeća Josip Juras, a da se tome u prvom redu namjerava prići stručno, govoriti i planirati savjetovanje u lipnju koje organizira Skupština općine i gdje će upravo organizacija prometa na šibenskom području biti jedna od najznačajnijih tema. Ivo Jakovljević vjeruje da ćemo »dobiti« trajektno pristanište, jer ne smijemo prometno umrijeti. S time će se Šibeniku vratiti i davno zaboravljena slika pristajanja brodova (dolazi Rex!) obnoviti običaji ispraćanja i dočekivanja, pa ako hoćete, i sasvim gurmanske rute — do Splita i natrag, uz nikad lošu »brodsku« spizu. Više od svega, braća de trajecta pomoći će da Šibenik bolje sagleda gdje se razvijati. Od silnog tvorničkog dima prije to nije mogao.

B. PERIŠA
(Snimio: I. JAKOVLJEVIĆ)

Hrvatski minobacači šute, ali se obuka svakodnevno izvodi

S DRNIŠKOG BOJIŠTA

Minobacač je odlično, efikasno oružje. Istina, taj je osjećaj drugačiji kada su 120-milimetarske cijevi napunjene kruškastim minama okrenute ka neprijatelju, ali objektivna konstatacija stoji i kada je oružje u rukama onih s druge strane. Uvjerili su se u to vojnici hrvatske vojske iz sastava 142. brigade da je proteklog tjedna, tamo, od Žitniča, »prašilo« vrlo blizu njihovih položaja. Kada mina (možeš je gotovo i vidjeti!) udari u tvrdo, a još k tome i blizu, osim svaki put ponovljenozaključka o »efikasnom oružju« može se jedino negdje sakriti. Oni su imali prirodan zaklon, u živom kamenu. Svugdje uokolo toliko je malo plitke zemlje da se nikakvo zaklonište ne bi moglo iskopati. A ako te pogodi, ipak? E tada nisi imao sreće! Tako govori Šibenčanin Emilio Mendošić, zapovjednik na jednom od minobacača u sastavu njegove jedinice koja ratuje na drniškom dijelu bojišta. Iste te minobacače, 120 milimetara, iz kojih su ih tukli, imaju i oni. Još ih nisu koristili — nisu smjeli, poštivajući narednje. A to je jako teško — sjediti negdje u zaklonu, a ne smjeti uzvratiti, ponekad u ratu i najteže. Emiliovi drugovi, kojima zapovijeda Želimir Cvetic, mjesec dana su na fronti. Ima ih iz Šibenika, Primoštena, Murteru i Sinja, a mnogi od njih, prije dolaska u Hrvatsku vojsku i nisu gotovo ništa znali o minobacaču, osim po čuvanju iz već uznapredovalog rata. Najviše ih je s drniškog područja.

Na ulazu u kuću gdje spavaju i bo-

rave — vatreni položaj je udaljen nekoliko kilometara, nalazi se stalaža za cipele. Spavaju u vojničkim krevetima, na kat, jedino što se muče s vodom, o čemu svjedoči manja cisterna u dvorištu. Sve do neki dan, imali su probleme i s vozilima — nisu imali ništa drugo osim kamiona, pa je prebacivanje do položaja bilo nespretno. Tada je, sasvim nenadno, proradila »veza« u Njemačkoj, točnije gosp. Drago Žura, porijeklom iz Skradina, koji je toj jedinici poklonio jedan NISSANOV džip, a jedan drugi gospodin Popović, kupio je VOLKSWAGENOV kombi.

Džip je poklonjen, ali pod uvjetom da se Žuri vrati u Njemačku kada više ne bude služio Hrvatskoj vojsci. Ma kakav bio na kraju rata, Žura je odlučio taj automobil staviti u dvorište svoje kuće u Njemačkoj — da ga sjeca na rat u domovini i vremena kada je, iako daleko, strepio zajedno s momcima na fronti. Da li će ova jedinica biti demobilizirana? Ne znaju. Došli su se boriti, nadaju se da rat neće još dugi — i ne vjeruju neprijetelju. Mnoge od njih kod kuće čekaju obitelji — kao recimo, Josipa Božića zvanog Čača, kao najstarijeg. Kući ima troje djece, kaže, a u jedinici šestoricu. Zapravo, šestorici bi mogao biti otac, od kojih je najmladi Joško Ševerdija iz Zatona. Visok 202 centimetra, a star dvadeset i jednu. »Dobro je dok ne praši! A kada praši, onda je najgore kada se ne može odgovoriti!«

B. PERIŠA
(Snimio: V. Polić)

ODMOR MINOBACAČA

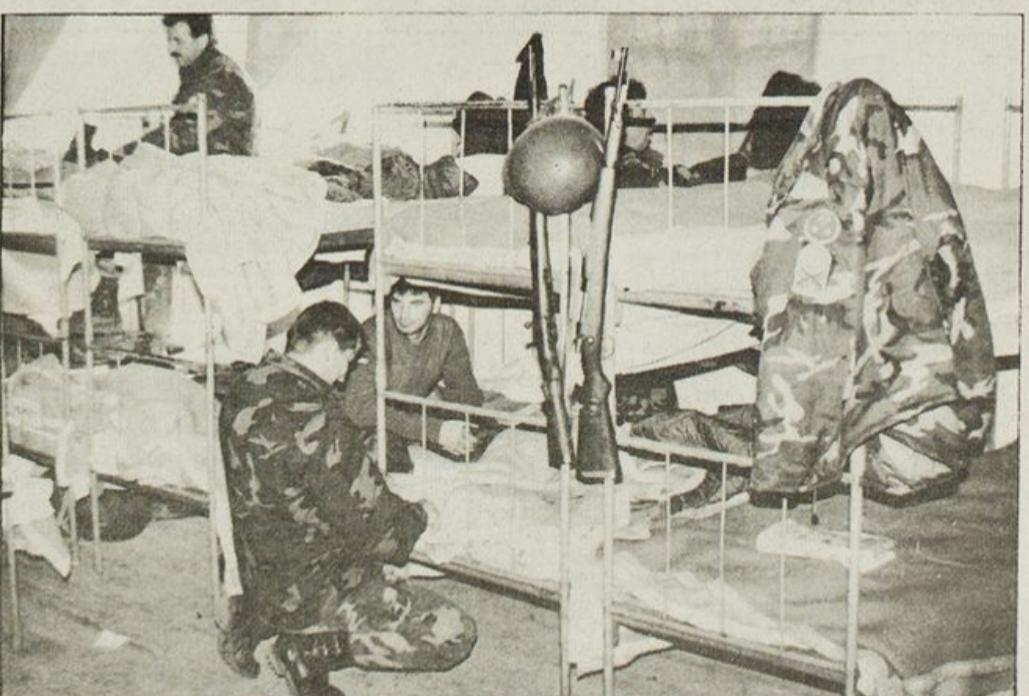
NISSANOV džip, poklon Drage Žure iz Njemačke: vratit će mu ga kada završi rat

Joško Ševerdija, najmladi i najviši u jedinici, ima zaduženja oko kuhinje

Sunčanje i čitanje novina. Najčešći način odmaranja

Spavaonica. Davor Škugor, Damir Bojić, Vinko Delaš i Nikola Slamić

U DOGLEDNOJ BUDUĆNOSTI ŠIBENSKI OTOCI BEZ STANOVNIŠTVA?

SOS ZA ŠIBENSKE OTIKE

Krapanj

Od 1185 hrvatskih otoka i otočića, 66 ih je naseljeno. U 270 naselja danas na njima živi oko 113.000 stanovnika i tu bi sa navođenjem suhoparnih podataka koji nam ne govore puno trebalo prestati. Valja uključiti alarm koji upozorava da je to 5000 manje nego daleke 1857. kada su pučanstvo na našim školjima popisivali bilježnici Franje Josipa, a čak 60.000 manje nego nešto bliže 1910. godine. Zvono za uzbunu i dalje neumoljivo čini svoje. Iseljavanje s otoka u posljednjih četrdesetak godina poprima dramatične razmjere. Dok se podaci posljednjeg popisa stanovništva još analiziraju, nedavno objavljena studija «Otočani-otočka demografska istraživanja» otkriva nam surovu činjenicu da 76 otočkih naselja u doglednoj budućnosti može ostati bez i jednog stanovnika. Među tim naseljima nalaze se Kaprije i Žirje. Ne treba bolje povodati za pitanje o slobini ne samo tih već i drugih otoka šibenskog arhipelaga.

Godinama prije, dok se o otocima puno pričalo a na njihovom prosperitetu malo radio, međutočke koordinacije i slična tijela nudila su rješenja koja su imala samo jednu manu: brinula su o uređenju krova, a smetnula s umu da su temelji dobrano nagriženi. Toliko je znoja, papira i novca potrošeno za elaborate i djelomično provedenu supstituciju (nerentabilnih) brodskih pruga da se zaboravilo kako je to vrh sante leda i da ključ rješenja otočke golgotle leži u dubljim zahvatima koji će voditi računa o integriranju otoka u cijelini života jednog društva i države. Dakako da se drukčiji rezultati nisu ni mogli očekivati od sistema koji je na kraju krajeva, zbog svoje nesposobnosti reprodukcije samoreprodukcije, sâm sebe uništi. S izbornom kampanjom prije dvije godine ponovno je oživjela priča o otocima. Ovaj put s nešto drukčijim tonovima. Nije zanemarena potreba brige o biserima Jadranu kakvu pokazuju i druge države koje je priroda obdarila sličnim blagodatima, ali su se počeli spominjati i drugi načini vraćanja života na otoke, s većim ili manjim utjecajem tržista. Dojam je, nakon dvogodišnjeg iskustva, da je optimizam splašnuo, čemu su kumovale i ratne nedake. No, ima i drugih razloga. U mnogim glavama, pa i onima koji rješenja predlažu ili imaju moć odlučivanja, otoci se još uvijek poistovjećuju s Krkom, Rabom, Braćem ili Korčulom. Ništa pogubnije za cijeli niz naših naseljenih otoka kojih muče sasvim druge brije.

Svaki je otok, zaseban svijet sa specifičnim uvjetima života. S obzirom na različitu veličinu, geografski položaj, broj stanovnika i gospodarsku razvijenost, naše otoke možemo svrstati u nekoliko skupina, unutar kojih opet svaki otok ima svoj križ. Ni šibenski arhipelag sa šest naseljenih otoka nije iznimka. Već sam pogled na zemljopisnu kartu pokazuje da se u isti koš ne mogu strpati Murter i Žirje, Krapanj i Zlarin. Zato i pristup rješavanju njihovih problema ne može biti isti.

Iako bilježi sve veći pad broja stanovnika, Krapanj je slobinski vezan za Brodaricu. S obzirom na površinu još i danas naj-napušteniji otok na Jadranu, »presejen« je na susjedno kopno. Za njega je zlokobna otočka budućnost već gotovo završena, bez trauma za stanovništvo koje je jedini razlog života na tom otočiću imalo u sigurnom zaklonu od raznoraznih osvajača u proteklim stoljećima. Kao zanimljiva kulturno-povijesna cjelina danas, sutra Krapanj bi mogao funkcioniратi kao cijenjeno izletište, ladanjsko utočište ili čak elitno stambeno naselje nedaleko od velikog grada. No, to više nije isključivo otočka problematika. Od otočke

Migracije, dakle, koje su svagdje u svjetu normalna pojava u odredenim granicama, u slučaju naših otoka ubile su im život. Da li je onda kasno bilo što poduzimati i kakvu bi svrhu to imalo?

Bila bi iluzija očekivati da će Zlarin, Prvić, Kaprije i Žirje u dogledno vrijeme, uza sve zahvate, vratiti stanovništvo na broj od prije pedeset, šesdeset godina. No, s obzirom na blizinu kopna i prirodne resurse logično je očekivati da se tamošnja naselja stabiliziraju na broju stanovnika između 500 i 1000. To bi bilo u interesu i grada i općine jer je nedopustivo da toliko prirodnog i stambenog bogatstva najveći dio godine zjapi prazno, a ne valja smetnuti s umu da bi u nekim novim uvjetima mnogi našli interes za život na otoku.

Iskustvo nam govori da depopulaciju nije sprječilo ni dovodenje struje, vode i tele-

STANOVNIŠTVO ŠIBENSKIH OTOKA PREMA POPISIMA STANOVNIŠTVA 1857.-1991.

	1857	1869	1880	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.
KAPRIJE	166	-	318	360	485	605	710	560	659	588	488	310	172	127
PRVIĆ-ukupno	1764	923 ¹	2262	2430	2912	2990	3150 ²	2446	1883	1848	1567	1027	635	515
Prvić Luka	793	923	961	1066	1336	1291	1400	1033	641	672	612	404	238	211
Šepurine	971	-	1301	1364	1576	1699	1750	1413	1242	1176	955	623	397	304
ZLARIN	1643	3063	1684	1819	1829	1846	1980	1480	896	914	920	635	399	343
ŽIRJE	341	629	453	482	534	661	780	686	766	720	506	336	209	133
KAPRIJE, PRVIĆ, ZLARIN i ŽIRJE	3914	4615 ¹	4717	5091	5760	6102	6620	5172	4204	4070	3481	2308	1415	1118
KRAPANJ	622	1121	774	764	991	1122	1360	1471	1329	1362	1206	1040	393	527
MURTER-ukupno	3623	4055 ¹	4131	4653	5209	5661	6479 ²	6534	6159	6017	5470	5516	4618	5088
Betina	855	2206	1024	1139	1244	1371	1505	1484	1200	1177	1024	988	767	799
Jezera	492	542	567	610	644	707	804	829	959	938	936	894	784	821
Murter	1084	-	1260	1420	1665	1894	2150	2189	2213	2295	2055	2164	1846	1982
Tisno	1192	1307	1280	1484	1656	1689	1920	2032	1287	1607	1455	1570	1221	1486
UKUPNO	2759	9691 ¹	9622	9908	11960	12885	14359 ²	13177	11692	11449	10157	8964	6426	6733

NAPOMENA: 1) Nepotpuno i nepouzdano

2) Nepouzdano (talijanska okupacija nakon I. svjetskog rata)

	površina u km ²	dužina obale	stanovnika na km ²
MURTER	9.91	38.9	508
KAPRIJE	6.97	24.0	18
KRAPANJ	0.36	2.9	1464
PRVIĆ	2.37	9.0	214
ZLARIN	8.19	18.7	44
ŽIRJE	16.16	39.2	8

Prvić

Zlarin

i Žirje. Njima je otvorena dodatna mogućnost da budu stambeno naselje na prilazu samom gradu, zna li se da bi na svoja radna mesta s brzim brodom mogli stizati za petnaestak minuta, što je daleko manje nego što putuje suvremeni Evropljanin ili Amerikanac.

Za sve to potrebno je vrijeme i pametna politika koja je u stanju saslušati prijedloge i sačiniti najbolju terapiju za oživljavanje otoka. Činjenica da su otoci postali brigă Ministarstva pomorstva koje njihovu sudbinu vezuje uz cijelokupno rješenje problematike života na moru i uz more, pokazuje da su se stvari počele mijicati s mjestima. Dok još ima vremena valja početi ozbiljno raspravljati i vući prve poteze. Da nam se ne dogodi da za trideset godina jedini stanovnici otoka budu duhovi mrtvih koji leže na tamošnjim grobljima.

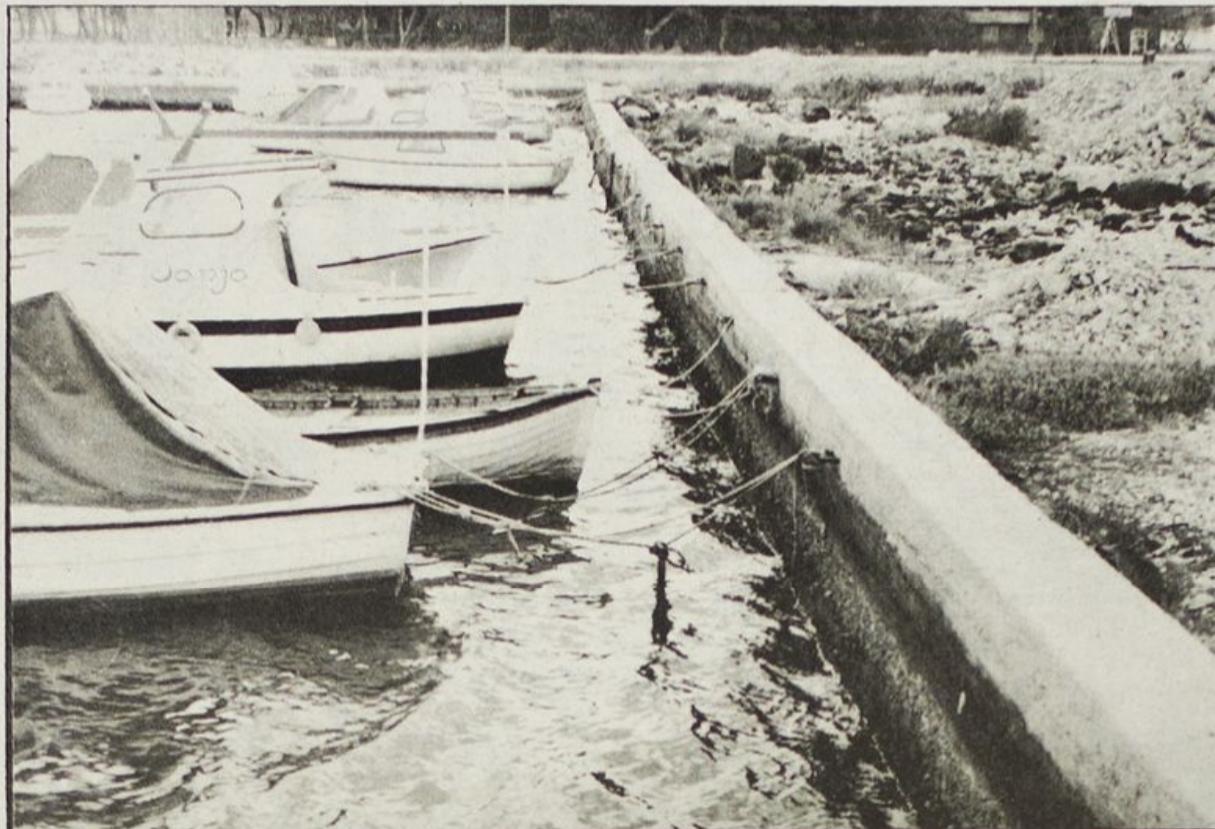
Neven Šantić

BUDUĆNOST
JADRIJE

Teško je za očekivati da će Šibenik, barem ne do ovoga ljeta, na Jadriji učiniti bilo kakav pomak ka rješavanju položaja jednog gradskog kupališta. Slike mnoštva prognanih, od kojih su mnogi ostali gotovo bez ičega osim zemlje na kojoj su im bile kuće, a neki i bez toga, toliko su upečatljive da je teško i pomisli na opuštenost ljeta. Što nas još čeka do konačnog raspleta, gdje će, napoljetku, biti smještene „plave kacige“ i kakvim će tempom ići vraćanje na spajjene i opljačkane dijelove općine — bit će vruća pitanja s kojima će se ovoga ljeta rватi Šibenik, nastojeći u svemu „ugristi“ i barem malo prihoda od mrašave, ali ipak očekivane turističke sezone.

ODGOĐENO — DO DALIJNJEGLA

Gdje je, u pretpostavljenim i nadajmo se, ipak mirnim prizorima ljeta Jadrija, nije teško pogoditi: tamo gdje je bila i svih prijašnjih godina, s istim „režimom“ vlasništva i upravljanja, urušenim kabinama — u vječito jeseni koja traje godinama. Rat u rujnu ostavio je tragove i ovdje — suncolike otiske granata koje su gotovo do temelja uništile dučan u Guštinoj uvali, razrušile „lanternu“, trafo-stanicu i zapalile dio šume, u vikend-naselju oštetile nekoliko kuća. I grupe

Privezište za čamac čeka dovršenje...

TKO ĆE BITI VLASNIK?

provalnika tijekom zime učinile su svoje, a prisuće rata uvjerljivo nadopunjaju i table s natpisima „minirano“ u šumi gdje su bun-galovi. Mora se, nažalost, primjetiti da rat na Jadriji nije ostavio prevelik kontrast — već smo sviki, izvan sezone, jedino gradsko kupalište u njegovu javnom dijelu doživljavati kao mjesto koje je netko napustio bez osobite namjere da zaštići imovinu, a drugi sve pooharao i na odlasku — izrešetao. Stoga i već izbjegli natpsi na okeru kabina — HDZ, kao i u predizborni vrijeme, tako i sada u uvjetno rečeno — postratno, izgledaju u najvećoj mjeri kao vapaj za promjene.

S time će se složiti Branko Radečić iz Društva prijatelja Jadrije, jedan od rijetkih Šibenčana, uz još nekolicinu, koji je voljan „gurati“ Jadriju ka boljem, raditi to volonterski i napisljivo, pomalo se i nervirati. Na Jadriji je dolazio još od njenih zlatnih dana u ramon djetinjstvu. U šezdesetima je bio na čelu ondašnjeg poduzeća, a u posljednjim godinama glasno govorio ono što smo svi znali glasajući na izborima: status Jadrije treba vratiti na odredbe Statuta iz vremena osnivanja 1923 — 1927, kada je bila dioničarsko društvo i kada je „sve bilo na svom mjestu“. Druge mogućnosti nema, jer će, kako je sada, sve na javnom dijelu kupališta u cijelosti propasti, a do promjene će doći teško. A da je tijekom napada na Šibenik, kada se na Jadriji zateklo nešto ljudi u vikendicama, bilo više sreće da li pripremljenosti, kazuje podatak da je požar koji je mogao progutati velik dio vikend-naselja od 500 kuća „ugašen“ najviše zahvaljujući tome što je vjetar promjenio smjer. Od petnaest hidra-nata predviđenih za takve nevolje, niti jedan nije bio spremen! To samo potvrđuje — govor Branko Radečić, da na Jadriji malo tko može biti zadovoljan s razinom infrastrukture i njeni održavanja, iako je potrošeno doista novca. To se odnosi i na plan rasvjete, koji, u protekle dvije godine nije dočekao ostvarenje, jer je stalno poskupljivao — toliko da se cijenu nije moglo pratiti. Od rujna pa do danas, nije popravljena trafo-stanica na Jadriji, iako su, naporima vlasnika vikendice obavljeni svri pripremi poslovni. Sa „Šibenkom“ je, kaže Radečić, išlo nešto brže, jer su u proteklim danima započeli radovi na gradnji nove samoposluge, u koju će najveći Šibenski „trgovac“ uložiti milijun dinara. Izgleda da su granate bile presudne i za sudbinu prastarih, natrulih drvenih baraka tik do samoposluge, koje su u minulim godinama, ne služeći više prvočnoj namjeni, postale izvoriteljstvo zaraze, javnim WC-om i leglom štakora, pa će, na zamolbu Društva prijatelja Jadrije, barem je tako obećano, biti srušene.

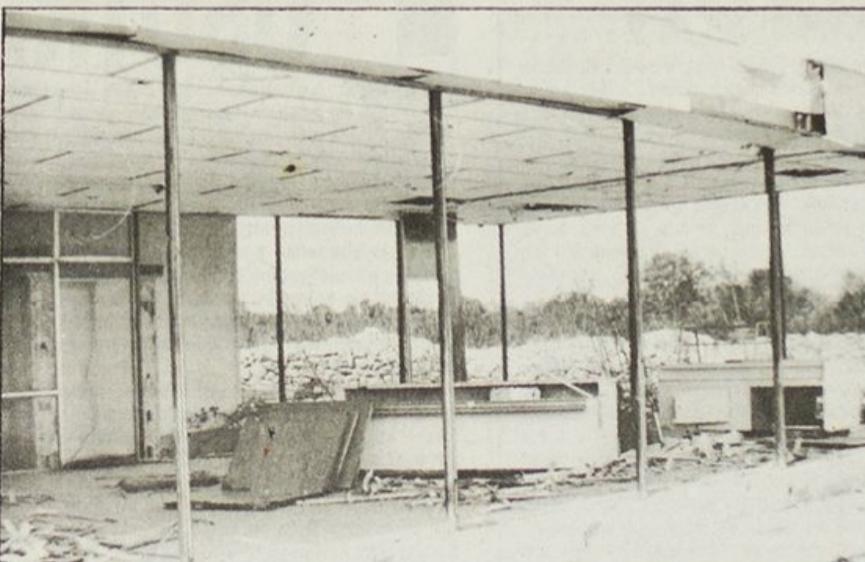
NASTAVAK — NAKON RATA

Ta zamolba a ne obaveza nekoga tko bi trebao upravljati javnim dijelom kupališta, postaje i općim mjestom dijelova Jadrije. Relativno određeni odnosi u vikend naselju — kojima za konačno rješenje privatnog statusa predstoji sudska uknjižba parcela „bez promjene sadašnjih granica“, nisu toliko čisti u javnom, ili „sportsko-rekreativnom“ dijelu. Sasvim je očito da „Rivijera“ koja je „vlasnik“ kupališta još iz samoupravljanja, ne poduzima osobite napore da unap-

„Društvo prijatelja Jadrije potaknuto je izgradnju privezišta za čamce s oko dvjesto vezova, a uz pomoć Fonda za luke i lučice taj će projekt biti završen do ljeta. More treba prodati — očistiti od blata, dio sagradene obale nasuti, a razmišlja se i o uređenju Guštine uvale gdje će se privatno sagradena mola povezati u pristanište. Donacijom američkog Šibenčanina gosp. Gavrila Čećuka, uredit će se zelene površine na ulazu u kupalište i asfaltirati dio ceste od kabina prema cisterni — kaže Branko Radečić. „Zadovoljni smo“ — nastavlja, „s organizacijom brodskog prevoza što u posljednjim godinama uspješno obavlja gosp. Neven Tudić, ali smatrmao da se brod „Jadrija“ nije smio za relativno nisku svotu od 150 tisuća dinara prodati „Slobodnoj plovidbi“. Istina, taj brod više i nije pogodan za prevoz do Jadrije, ali u Društvu prijatelja Jadrije smatramo da je brodogradilište u Betini moglo, zauzvrat, sagraditi manji brod, kao što su bili „Tijat“ i „Zmajan“. Na taj način grad je mogao rješiti prevoz na zadovoljavajući način.“

... kabine — rušenje

Tragovi rata na Jadriji: uništena samoposlužna u Guštinoj uvali

rijedi ono što je pod njenom upravom. Osim ukoliko se pod ulaganjem ne podrazumijeva predsezonsko bojenje kabina od kojih su mnoge, neumitnošću vremena i gotovo nikakvim ulaganjima postale opasnima po život. Umjesto brige za kupalište kao cijelinu, „Rivijera“ od početka sezone, pa do rujna, kada se zatvaraju zasloni na restoranu, zna samo za ugostiteljski dio kupališta. A i to onako kako smo naučili i na što imamo primjedbi, ali bez mogućnosti ikakva utjecaja. Niti Francuzi, koji u posljednjih nekoliko godina ljetuju na Jadriji, ne misle drugačije, tim više što su, gotovo sigurno, u svojoj zemlji naučili na zahtjevne standarde u svemu, pa tako i u ljetovalištima. Za Jadriju, točnije za ulaganja, zainteresirali su se još prije dvije godine, ali je rat u Hrvatskoj donio i odgodu.

Do kada?

Ponuda Francuza bila je primarnija, a još je i uvjek. Okvirno, predstavnici „Renaultove“ tvornice, koja na Jadriji organizira odmor djece svojih radnika, posredstvom jedne turističke agencije, namjerava uložiti kapital u ugostiteljske i sportske sadržaje na gradskom kupalištu. Prema rječima Branka Radečića, rat je samo prekinuo razgovore, ali se stječe dojam da Francuzi, barem u „Rivijeri“, nisu našli pravog partnera za razgovor o ulaganjima — sudeći barem, prema odlasku direktora sa sastanka na kojemu su se trebali postići prvi dogovori. Kaže „Rivijera“ disati nakon svega što se u Hrvatskoj dogodilo i što će se dogoditi u vlasničkom smislu, ostaje da se vidi. Jadrija je zapuštena u tolikoj mjeri da više ne mo-

že zadovoljiti niti najniže standarde, i u nju treba ulagati. Jednadžba u kojoj je jedina poznanica „Rivijera“, očito više ne može stajati, tim više što je namjera francuskog ulaganja stvaranje i sportskog i ugostiteljskog centra otvorenog za sve i iskoristivog čitave godine.

Stoga i prašnjava Statut Društva prijatelja Jadrije nije tek puka nostalgija — jednostavnost njegovih odredbi i sasvim jasni odnosi u kojima se zna tko što radi i za što je odgovoran, model su i za budućnost. U kojoj činjenici postojanja Društva prijatelja Jadrije neće upućivati na to da Jadrija ima, nažalost, više onih kojima — i nije osobito stalno, već dobro upravu.

B. PERIĆ
(Snimio: V. POLIĆ)

KRONIKA

Prošlog četvrtka, 19. ožujka, neprijatelj je ozbiljno kršio primirje. Već od ranog jutra iz zaseoka Vujoš otvarana je vatra prema položajima Hrvatske vojske. Iza devet sati uslijedio je neprijateljski napad iz protuzrakoplovnih topova po Dubravicom i Prispu. Nešto iza 18 sati, zbog djelovanja neprijateljske artiljerije, proglašena je opća opasnost za grad, Dubravu, Bilice, Lozovac, Zaton i Raslinu. Gotovo četiri sata Šibensčani su proboravili u sklonistima. Zatišje je na cijeloj šibenskoj fronti nastupilo u 23 sata.

• • •

U hotelu „Jadro“, prošlog četvrtka, 32 djece poginulih hrvatskih branitelja primilo je štedne knjižice s ulogom od po 21 tisuću hrvatskih dinara. Prikupljanje novca organizirali su Savez sportova, te šibenski trgovci i mesari. Okupljenoj djeci obratio se i Josip Juras, predsjednik Izvršnog vijeća, rekavši da će općina uvijek pomagati najmladima, čiji su očevi dali život za slobodu Hrvatske.

• • •

U Unešiću je u petak, 20. ožujka, održana konferencija za novinare civilnih vlasti općine Ognjiš. Uz drniške čelnike a povratku prognanika i obnovi općine nakon povlačenja jugovojanske i četnika novinarima su govorili i članovi grupe za pomoć Ognjišu iz Zagreba.

• • •

Sekretarijat za društvene djelatnosti u dogovoru s aktivom ravnatelja donio je odluku u petak, 20. ožujka, o odgadjanju nastave do daljnje. Nastave neće biti u školama na području Šibenika i Vodica, te u njihovim područnim školama. Osnovci Vrpolja, Primosten, Rogoznice, Pirovac, Murter i Tisna nastavili su s nastavom od ponedjeljka, 23. ožujka, i to samo u jutarnjoj smjeni. Od ponedjeljka u programu Radio-Šibenika organizirana je za učenike svih razreda radio-nastava.

• • •

U ponedjeljak, 23. ožujka, počeo je predupis djece u prvi razred osnovne škole. U prvi razred upisuju se djece s navršenih šest godina života od 1. travnja ove godine. Predupisu su prištupila i djece prognanika smještenih na području šibenske općine. Predupis je trajao cijeli tjedan.

• • •

U organizaciji šibenske podružnice Hrvatske narodne stranke, u Krešimirovom domu održana je javna tribina na kojoj je gostovao Mate Meštrović, član Središnjeg odbora Hrvatske narodne stranke. Ugledni gost brojnim je Šibensčanima govorio o hrvatskoj stvarnosti danas i američkoj politici prema Hrvatskoj.

• • •

U utorak, 24. ožujka, neprijateljske snage nastavili su napadati položaje Hrvatske vojske u skradinskom zaledu. Nešto iza 13 sati iz uporišta u Čistoj Maloj izazvali su hrvatske branitelje otvaranjem vatre iz pješačkog oružja. Nakon toga počeo je minobacački napad prema Dragišćima. Za grad i prigradske mjesne općine obveznjena je u 15 sati i 15 minuta mjera pojačanog opreza. Nasilje četnika i jugovojanske nad hrvatskim pučanstvom u skradinskom zaledu i na Miljevačkom platou ne prestaje. Prema najnovijim informacijama 113. brigade Hrvatske vojske neprijatelj je u selu Piramatovci između 10. i 12. ožujka masakrirao troje ljudi. Riječ je o ljudima starijim od 60 godina.

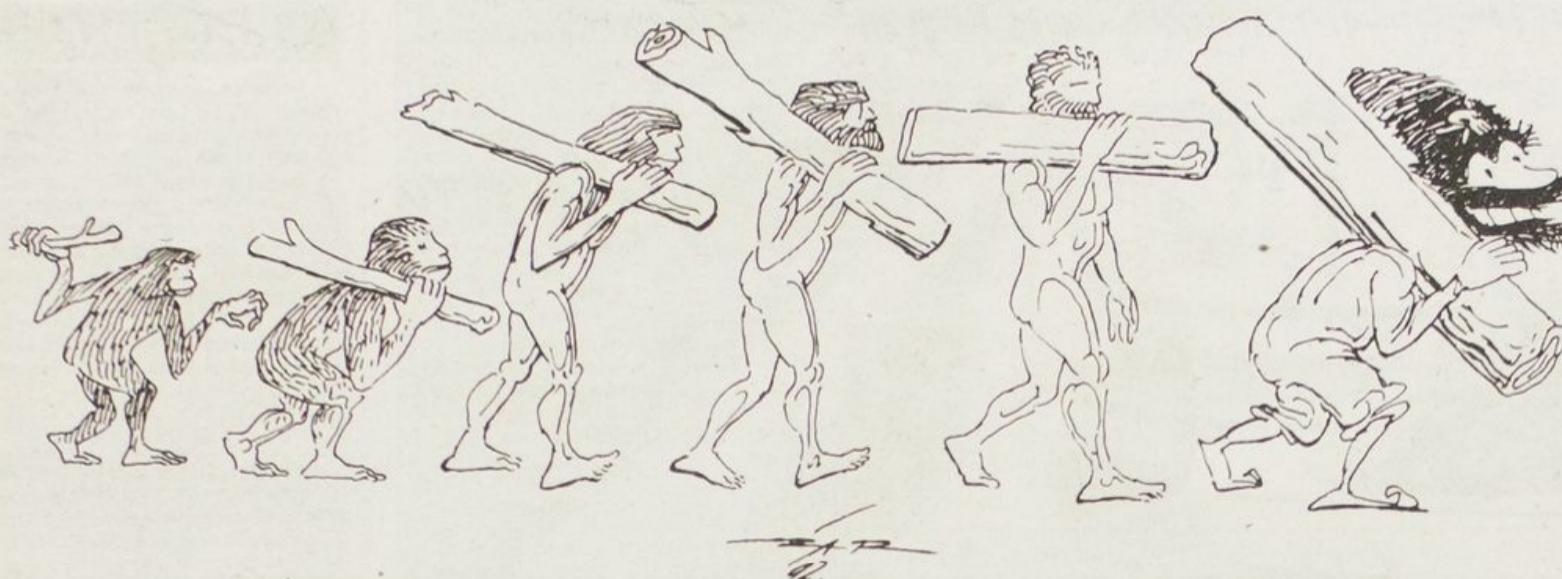
• • •

Potpisivanje Zahtjevnicu hrvatskog radništva u Šibeniku organiziralo je povjereništvo Saveza samostalnih sindikata. Zahtjevnicu je potpisalo 5760 zaposlenih u četrdesetak šibenskih poduzeća. U Zahtjevnicu se između ostalog traži da plaće prate porast troškova života, da se ne oporezuju plaće niže od 15 tisuća, da se ne povećava radni staž, da otkazni rok prekobrojnim radnicima bude najmanje šest mjeseci, itd. Zahtjevnicu s potpisima radnika poslana je Saboru i Vladi Republike Hrvatske.

• • •

Humanitarna pomoć i dalje stiže u Šibenik. Hrvatski Crveni križ iz Zagreba postao je šibenskoj organizaciji Crvenog križa pošiljku od sedam tona hrane. Hrana će se dijeliti prognanicima zbrinutim u privatnom smještaju, te socijalno najugroženijim građanima šibenske općine.

M.L.

SVJEDOČANSTVA

BAJATE PRIČE O »BELIM ORLOVIMA«

Ima razgovora i dogadanja što se — ali uistinu sasna slučajno — »naslanjavaju jedni na druge. Eto, razgovaram prije nekoliko dana s jednim uvaženim pukovnikom bivše JNA i čovjek niti malo ne krije (ili taj) da ga neke ovdasne, to jest šibenske (a bogome i one znatno šire) stvari i dogadjašnja ne zadovoljavaju. Naprosto mu nisu po ukusu i mjeri. Pa mi priča da je u jednoj prodavaonici zamalo nahrupio na prodavačicu koja je, sva nekako unevjerjena, rekla da bi sve NJIH trebalo po kratkom postupku poslati na vječne smiraje. To NJIH odnosilo se, naravno (a na koga bi drugog u ovim vremensima) na Srbe. Što se ovo događa, druže moj! — veli on sasvim iskreno.

Sutradan čitam u (zasad jedinom) južnohrvatskom (ili dalmatinskom) dnevniku da su agresori, to jest četnici, u skradins-

kom zaledu, u ojadenom selu Piramatovci, ubili bračni par Maru i Jeru Ceronja, oboje od 71 godinu, te 55-godišnjeg Milana Pipunića koji je, nakon upotrebe kame, bačen u seoski bunar. Grozota! Budući da to nije jedino zlo što je od četničkih hordi podaren hrvatskom životu u hrvatskom skradinskom zaledu (u kojem žive i Srbij) — uistinu je teško »pomiriti« jadičniku prodavačice, bijes bivšeg pukovnika zločinačke bivše JNA — naizgled je to i nemoguće u svjetlu potonjeg (a nije i jedini) piramatovačkog »slučaja«.

Četnička gamad zbilja radi grozote i nevaljstva — to je svakome jasno. To je razvidno, nadamo se, i onom srpskom pučanstvu što živi u (ili pokraj) selu u kojima gore hrvatske kuće i pod oštrom kame nestaju hrvatski starci i starice. Hoćemo, naime, ponoviti riječi jednog drugog nedavneg sugo-

vnika koji kaza: »Poštenome Srbinu, hrvatskom Srbinu, danas zbilja nije lako biti Srbin u Hrvatskoj!« I nije. Dok pripadnici njihova plemena — mi se ne damo zavarati floskom da to rade samo i isključivo nekakvi »beli orlovi« što se iznenada i ni od nikoga pozvani pojavili na ovom našem prostoru napustivši svoja mačvansko-šumadijska obitavališta — ruše, pale, pljačkaju i ubijaju SVOJE SUSJEDE, bome da je teško (i uistinu nije nimalo lako!) biti dobrano nemoćan da se tome odupreš. Verbalni prosvjedi ionako nemaju ni trunka učinkovitosti.

Ali baš u vremenu kad nas uvelike zapljuskuju novi valovi mržnje pogubne za sutrašnji skupni život (a zavaravanje je, glupo samozavaravanje, da će to ići lako i bez problema!), kad krv nevinih unosi nove jazove u odnose Hrvata i Srbija u ovoj jedino hrvatskoj zemlji — valja se sjetiti i onih koji dje-

lom dokazuju da nisu istorodnici suplemenata koji ubijaju, kolju, pale, razvlače, siluju i muče. Mile, Siniša, Mirko, Slobodan, Pero, Rade, Veljko, Živko — sve ljudi koje poznamo ne od jučer — pripadaju grupaciji Srbija kojima se ne može reći: »Makni se!« — ne može i poradi toga (ali ne samo zbog toga) što neki od njih i sada s puškom u ruci i hrvatskim znamenjem na čelu BRANE I SVOJU HRVATSKU. Jer hrvatska zemlja jest (i mora biti) DOMOVINA Srba koji je poštiju, tu je njihova kuća i tu je njihovo ogњište (I NEKA OSTANE TAKO), a onima drugima — baš poradi spomenutih i nespomenutih pošteneh i ničim okaljanih Srba — valja bez iole ustručavanja naložiti da se kupe preko rijeke koju voždovi državnopravno nikad nisu prekoračili. Te dvije sasma različite uskičnice jesu valjan zalog sutrašnjeg skupnog života i življena. Bez toga jazovi se produbljuju.

Priredio: Đuro BEĆIR

kao skojevac u ožujku 1943. godine uhapšen od UNS-a i odveden u logor Stara Gradiška, a objavio je (u dva izdanja) ediciju »Ustaški logor!«

A kako se ono u uvodu naznačeno »što mu treba...« odnosilo na jednog drugog povjesnika (i aktualnog visokog hrvatskog dužnosnika) — bome da je dobro i najnovijim podacima »izbiti bube iz glave« onima što Jasenovacke žrtve daju na entu, a Hrvate proglašavaju genocidnim narodom. Hoćemo, naime, predočiti da je minulih dana promovirana knjiga »Opsesije i megalomanije oko Jasenovca i Bleiburga« Vladimira Žeravića u izdanju Nakladnog zavoda »Globus«. Prema Istraživanjima iznesenim u toj ediciji, »u logoru u Jasenovcu stradalo je ukupno 83 tisuće ljudi, od toga oko 50 tisuća Srba, a u pokolju u Bleiburgu između 45 i 55 tisuća Hrvata i Muslimana«.

S tim se Jasenovcem Hrvate 45 godina »ulijegalo u zemlju«, broj stradalih u tom logoru bio je — ne nekima nego bome mnogima ondašnjicima — jedina stvar kojom se vitiša ma i na najmanji iskaz hrvatskog domoljublja. Pa kad nam je uistinu poštovani Mirk Peršen, dugogodišnji i zasigurno neuspobojni i najradišniji glavni i odgovorni urednik »Vjesnika« 1988. godine, na temelju (i) vlastitih istraživanja rečao da je u tom logoru moglo stradati najviše osamdeset tisuća ljudi, bilo nam je nekako lakše. Bilo nam je lakše i zbog toga što je do to brojke (a i ona je, složit ćemo se, velika i užasna!) značajkim, sistematskim i znanstvenim mjerilima i postupcima došao čovjek kojemu se ne može osporiti prošlost: Mirk je Peršen, naš Šibenski.

U tijeku promocije knjige jedan istaknuti dužnosnik je naglasio da bi u budućim istraživanjima trebalo povezati tri područja stradanja i to Jasenovac, Bleiburg i Jazovku. I bome da je u pravu. Jer će se jedino tako ISKAZATI koji je to od naroda što su tvorili blagopokojnu Jugoslaviju najviše stradao u ognju druge svjetske klonice i koliko je u svemu tome bilo perfidnosti i smislijenog plana. Ne onog, naravno, ne onog samo — što se desetljećima vezivalo (i potencirao) uz samo spominjanje Jasenovackog logorišta. Tako bi trebalo i uraditi. Jer je dosta (i previše, i preko glave, ljudi moji) da nas i DANAS tako bezčeno opankavaju za ono što nismo uradili. To ne znači odbacivanje i zaborav onoga što JEST uradeno. Ali ne može biti (i ostati) vječni malj nad čistoćom hrvatske državotvornosti.

IZAZOVI

PLAVA BOJA DJEĆJEG ZABORAVA

O Šibenskom se (nekad jugoslavenskom, a danas međunarodnom) festivalu počesto razglasilo (i govorilo) na način koji nije bio primjeren jednoj osobljivoj kulturnoj smotri. Prijetili smo se toga i ovih dana, a povod je bio brzoglasna spojnica s jednim zavlačnjcem što od prije desetak godina živi i privreduje u Kanadi. Priputio nam je, i to ne baš uzgredno, što će biti s Festivalom, hoće li se i dalje održavati, kakvi će mu biti temelji i da li će se smoci (to jest namnuti) novac za njegovo dostojno upriličenje.

Kakve sam mu odgovore uputio — to toliko i nije važno, mnogo je pozornosti vrijednja činjenica da se — i to veoma često — lako navikavamo na odsustvo VRJEDNIH (BIVŠIH) DOGAĐANJA, bez obzira na to koliko su (i čime sve) te zbiljiva bila opterećena! Pa me to, hajdmo tako izreći, nagnalo da se »prihvati« edicije pod nazivom »Festival« što je objelodjena u sklopu Izdavačke djelatnosti Festivala, a povodom tridesete dječje smotre. Listajući je, od predgovora dugogodišnjeg agilnog čelnika te smotre D. Putnikovića do završne kronologije, što kazuje tko je sve na Festivalu sudjelovao, činilo nam se da — barem u nekim prilikama — kao da se ispred naših očiju mimoizlaze i jedne čitava plejada poznatih (ili susretanih) umjetnika.

Bez obzira na ČINJENICU što su neke od tih osoba u potonjim zbiljnjima iskazale sebe u liku dobrog gedenja — mnogo je, tu prijepora nema, neusporedivo više onih što su ostali (koliko nam je znano) onakvi kakvih smo ih ovde susretali. A nekih više i nema među živima. Mislimo pritom i na nezaboravnog Veselka Tenžera, novinara i književnika, u prvom redu čovjeka o kome je rečeno: »Uz dizao se onđe gdje se novinarstvo malo kad uspinjalo, spuštanje onđe gdje je književnost riješio kad silazila. Rijetkim intelektualnim poštanjem prkosio je mediokritetu i mediokritetima, živio je časno i strasno, do posljednjeg trenutka kao podstanar u književnosti, novinarstvu, životu. Ravna crta na bezličnom monitoru u operacijskoj dvorani nije ugasila tenzerijski duh koji je nastavio živjeti u njegovim knjigama i sjećanjima mnogih štovatelja.« Tom krasnom čovjeku, mom sudaru iz zajedničkih radnih dana u redakciji »Vjesnika«, Šibenik nije bio etapa koja se tako lako zaboravlja. Vezujemo ga uz festivalsku razglasljivačku i poradi toga da se nazna (jer je zasigurno to malo kome poznato) da je Veselko Tenžer svoju — da se tako izrazimo — pristupnicu za »Vjesnik« izborio upravo (ili barem dobro djele) izvještavajući (kao kritičar) sa Festivala djeteta. To zapisujemo i zbog toga da ga u nekoj budućoj ediciji o šibenskoj dječjoj smotri neupućeni pisatelj ne bi mimošao.

A što se tiče Međunarodnog festivala djeteta — bez obzira na sve aktualne teškoće (i moguće prepreke, ne one balvanske) treba gajiti nadu da će — očišćen od onoga što mu je bilo SUVIŠNO, NEPRIMJERENO I KONTRAPRODUKTIVNO — zasjeti novim sjajem. Ne poticati pritom prihvate onih (ili onoga) koji su na njegovoj uspinjujućoj stazi ostavili podosta osobnih pečata. Koji su, hoćemo kazati, pridonijeli (i pridonosili) da ustraje. Ni manje ni više od toga. Jer ima ljudi skloni zaboravu. Bome da ih nije malo. Pa poradi toga ovo i pišemo. Samo zbog toga.

RAZLAZI

RAŠČLAMBE NA UDARU KUKAVNIH ANONIMACA

P ismenim ljudima je omogućeno (a to ne znači da je onima drugima zabranjeno ili »zakočeno«) dopisivanje. Poradi toga se i odašiljavaju (i, dakako, primaju) pisma. Ponekad se na te pismotvorine — posebice ako nalikuju na zabrinjavajuće niske »umotvorine« — odgovor i ne može očekivati. Pa tako, sasna vjerojatno, ni kuditelj mojih (ne)namjernih raščlambi ne očekuje odgovor. Ali će ga dobiti, s preporkom.

A ta se preporuka svodi na to da je jedno imati svoje (i možda sasvim sučeljeno, to jest protivnog motrište), a drugo ne dati pravo drugima (ili trećima) da se sa svojim stajalištem iskažu i očituju. A meni cijenjeni odašiljalac reakcije na rubriku raščlambe svoje opasne počinje ovom rečenicom: »Mi znamo što se dešava u ovome gradu i savjetujemo vam da ne budete saudešnik jer će te se teško oprati«. Bome da će se — to sad velim ja — teško oprati pokraj takvih mudrolijia, posebice ako bi dopustio da se rečeno pismo objedoljni sa svim onim u njemu navedenim osobama i činima što su ih te — inače u Šibeniku časnički visoko vrednovane i ustoličene — osobe uradile.

Vulgarni način stupnjevanja tih »zala«, kao i moje (eto ti ga na) »saucušništvo« u svemu tome, kao i naticanje o tzv. i tobožnjim blagodatima u prohujalom političkom sustavu — jesu odrednice koje ne dozvoljavaju tiskanje te umotvorine. A ona jest čitko potpisana i to prezimenom jedne brojno ovjelike drevne šibenske obitelji, ali vratiće istraživati koji je to (a mi smo uvjereni da nije niti jedan) Ivan ili Ivo »moći« odašiljalac pisma.

»Pa zar ste vi glipi ili naivni? Bit će da sam i jedno i drugo, stvarno bit će da je

tako, pa će poradi toga, a da bi cijenjenog autora riješio barem nekih (uvijek mogućih) dilema — suočiti s dva lako ostvariva prijedloga. Po prvom će mu poručiti (ako nismo osobni znaci neka zbog toga previše ne mari) da me na ulici zaustavi i da — uz kavu — o svemu lijepo porazgovaramo, jer bi od toga, možda, i njemu moglo biti koristi. I neka ne žali vremena što bih ga ja možda poradi toga izgubio, posebice ako je dični autor umirovljenik.

A tek reda radi (i sasna nuzgredno) upoznat ćemo ga sa činjenicom da nadležne (i za to, dabome obučene) službe mogu na temelju rukopisa što se ono kaže u roku od tri dana doznačiti koji je autor odašiljanog olajavanja. A kako su na udar i osobe koje rade u tim službama — stvari mu mogu postati još jasnije i izglednije. Toliko radi znanja i saznanja. Inače, svima onima što se sa autorom raščlambi dopisuju (dabome sa uvijek krovotvorenim potpisima, čak i kad su imena i prezimena čistu šibensku), a posebice s tvorovicima koja obožavaju posredstvom brzoglasa davati »uputstva« i slati »savjete« — sasvim iskreno poručujemo da sa tim uhodanom rabotom nastave. Imamo čvrste (i jake) borbničje.

Na kraju naznačit ćemo još samo ovo: poradi čega se ti »ugodni« savjetodavci ne ugledaju na onog poštovanog Šibenčanina koji je (imenom i prezimenom) svojim dopisom reagirao na jednu od raščlambi. Bez obzira na sve — jer zbog čega bi se ljudi u svemu slagali — to je ono pravo. Ulijedeno. Takvo dopisivanje cijenimo, želimo ga — hoćemo naglasiti — čak i onda (i tada) kad nam ne »ide u piriju«. Toliko. Pametnomo dosta, a možda i — previše. Baš tako.

ISTRAŽIVANJA

LOGORIŠTA KAO PLANSKA UŠUTKIVANJA

Neki su se brojkama tako dobro igrali da su one narasle »kao glijive poslije klje«. A kako i nije bila (niti jest) riječ o sasvim običnim brojčanim iskazanjima — bome da je ta (i takva) igra imala svoj cilj i nije da nije počesto pogodala željenu metu. Eto, sjećamo se kako da je bilo jučer, a nije bilo jučer nego u srpnju minule godine kad je mene (i mog novinarskog kolegu) zaustavio jedna danas »odlepršali« Srbin i onako, bez golema uvida, rekao: »Ma dobro, ali što mu treba snizavati brojke?!

Taj nekak (od ondašnjeg sustava i njegovih čelnika) funkcionski uzdignuti Srbin — kojeg smo i mi, ne budi užgred rečeno, u naivnosti podstići cijenili — ciljao je na tobožnje snižavanje broja Srba stradalih u razvikanom Jasenovcu. A taj broj bio je nekima (i to ne samo Srbinima, već i hrvatskim komunjarama) dobrodošla letnica da se njome mlatne po glavi — kad nije bilo iole valjanog drugog argumenta.

S tim se Jasenovcem Hrvate 45 godina »ulijegalo u zemlju«, broj stradalih u tom logoru bio je — ne nekima nego bome mnogima ondašnjicima — jedina stvar kojom se vitiša ma i na najmanji iskaz hrvatskog domoljublja. Pa kad nam je uistinu poštovani Mirk Peršen, dugogodišnji i zasigurno neuspobojni i najradišniji glavni i odgovorni urednik »Vjesnika« 1988. godine, na temelju (i) vlastitih istraživanja rečao da je u tom logoru moglo stradati najviše osamdeset tisuća ljudi, bilo nam je nekako lakše. Bilo nam je lakše i zbog toga što je do to brojke (a i ona je, složit ćemo se, velika i užasna!) značajkim, sistematskim i znanstvenim mjerilima i postupcima došao čovjek kojemu se ne može osporiti prošlost: Mirk je Peršen, naš Šibenski.

ŠIBENSKI LIJEĆNICI: dr. NIKO SIMOVIĆ UVIJEK JE DOLAZIO NA »SVOJ« ODJEL

Dr. Niko Simović
(18. VII. 1902. — 10. III. 1992.)

10. III. 1992. g. umro je, a 13. III. 1992. sahranjen je na mjesnom groblju u Šibeniku dr. Niko Simović. Bio je liječnik, pedijatar, osnivač i prvi voditelj Dječjeg odjela Šibenske bolnice, osnivač, organizator i voditelj Službe za zaštitu djece u Šibeniku.

Više je od trideset godina djelovao kao liječnik na šibenskom prostorima, nastojeći ostvariti što povoljnije uvjete za zdravi razvoj i za liječenje djece. Liječio je tisuće bolesnih i ugroženih mališana.

Vrijeme i život koji je proživio bili su bogati dogadjajima. Stvaralačka je aktivnost bila karakteristika njegova odnosa prema životu. Tih, majorječiv, nekonfliktoznan, korektni i konstruktivni su svima s kojima je suradnjava. Obitelj za koju se brinuo i štitio kao suprug i otac, djeca za koju se brinuo i liječio ih kao liječnik, bila su dva najvažnija životna prostora kojima se u cijelini posvetio. Voljen i poštivan, rado viden i prihvaci, ma gdje god se nalazio.

U plejadi liječnika koji su visoko uzdigli ugled i dobar stručni glas Šibenske bolnice, njemu pripada počasno mjesto. Nakon završetka II. svjetskog rata bio je jedan od onih liječnika, koji su dali pozitivan kvalitetan pomak u radu Bolnice općenito, a u zdravstvenoj zaštiti djece posebno.

Prikaz stručnog djelovanja i prisustva dr. Nike Simovića, barba Nike, kako su ga njegovi kolege iz dragosti zvali, najbolje će pokazati opravdanost navedenih riječi i ocjena.

1. Osnivanje, organizacija i razvoj Odjela za dječje bolesti

Odjel za bolesti djece osnovan je 15. III. 1945. g. u zgradbi bivšeg Očnog odjela,

Za šibenske liječnike, šibensku bolnicu i zdravstvo, djelo i djelovanje dr. Nike Simovića bit će ono što će ga svrstat u galeriju uglednika, kao osobu koja je stvorila osnovu suvremene zdravstvene zaštite na šibenskom području

sasvim nepodesnoj, bez školovanog osoblja.

— Odjel za dječje bolesti preseljen je u današnje prostore, organiziran, ureden na razini dana suvremenih zahtjeva i s više osoblja, 1949. g.

— U Dječjem odjelu uspostavlja se posebna soba, opremljena s 4 kreveta, za skrb o nedonoščadi, 1953. g.

— Dječji odjel opskrbljuje se s RTG aparatoom (donacija UNICEF-a), mikroskopom i laboratorijskim (donacija Odjela dr. Simovića) 1955. g.

— Osniva Internat za majke dojilje na Dječjem odjelu, kao osobit oblik edukacije mladih majki i babica, 1961. g.

— Na molbu dr. Simovića, veliki hrvatski kipar, Ivan Meštrović, izrađuje skulpturu „Majka koja doji dijete“. Postavljena 1961. g.

2. Osnivanje, organiziranje i rad Dispanzera za djecu

— Osniva i radi u ambulantu za pregledne djece na Odjelu za dječje bolesti u bolnici 1945./1946.

— Osniva, organizira, radi i rukovodi Dispanzerom za djecu, 15. III. 1946. g., u zgradbi bivše Školske poliklinike, danas SES-a.

— U Dispanzeru uspostavlja savjetovlje za majku i dijete, 1947.

— U Dispanzeru uspostavlja savjetovlje za trudnice, 1947.

— U Dispanzeru uspostavlja terenski rad babica, 1946. g.

— U okviru rada Dispanzera uspostavlja najprije kućne posjete u gradu, a od 1949. g. patronačni rad med. sestre po selima.

— Preseljava Dispanzer u današnje prostore i tako prostorno i organizacijski i kadrovske osvremenjuje rad Dispanzera, 1950. g.

3. Unapredavanje zdrav. zaštite djece u okviru rada Dispanzera

— Provodi besežiranje novorodenčadi kao sistematski i sveobuhvatni oblik prevenzione tuberkuloze, 1956. g.

— Provodi masovno cijepljenje protiv dječje paralize Salkovom vakcinom, 1958. g. a vakcinom po Koprowskom, 1960. g.

— Suosnivač je i radi u Komisiji na ocjenjivanju i evidenciji djece s razvojnim teškoćama, 1961. g.

— Jedan je od suosnivača tima za rano otkrivanje kongenitalnih anomalija kuka kod djece (na poticaj dr. Š. Stipanića), 1961. g.

— Jedan je od suosnivača tima za rano otkrivanje strabizma (škiljavosti) kod djece (na inicijativu dr. B. Sassa), 1962. g.

— Jedan je od suosnivača Pedijatrijske sekcije Dalmacije, 1963. g.

— Predsjednik je šibenske Podružnice

Zbora hrvatskih liječnika, 1967-1970. g.

4. Druge aktivnosti

— Predavač je u školi za bolničare, kasnije Školi za med. sestre, tehničare

— Osnivač je stručni ekipa za pomoć stanovništvu na terenu (dva liječnika, zubar, med. sestra, stolar, zidar, bojadisar)

— Dugogodišnji je aktivan suradnik Crvenog križa

— Odražao je brojna predavanja u gradu, u selima, pisao je u „Šibenskom listu...“

5. Stručno-zdravstveni objavljeni rado-vi

— Objavio je 18 radova u stručno-znanstvenim časopisima (prema nekim izvorima objavio je 24 stručna rada).

— Stekao je iskustva u prepoznavanju i liječenju bolesti kala-azar i o njoj objavio stručni rad. Tekstom o kala-azaru sudjelovao je u Medicinskoj enciklopediji, kao sudradnik.

— Osobito je poznat u stručnim krugovima kod nas i u inozemstvu po radu na liječenju TETANUS NEONATORUM (tetanusa novorodenčadi). Kompleksan, originalan pristup i izvanredno dobiti rezultati u liječenju te bolesti, do tada nepoznati u svijetu. Objavio je u stranim struč. časopisima više članaka o toj temi.

Priznanja:

Dugotrajno i plodno djelovanje dr. Nike Simovića nagradeno je s deset priznanja:

— Orden rada sa zlatnim vijencem, 1962.;

— Spomen Plaketa, Zbora liječnika Hrvatske, prigodom 50. godišnjice Medicinskog fakulteta, u Zagrebu, 1967. g.; — Spomen Meda-lja, od Skupštine općine Šibenik, 1967. g., PRIZNANJE, za nesobičan rad i zalaganje, od Izvršnog odbora Lige za borbu protiv raka, SR Hrvatske, 1970. g.; Izabran je za „Počasnog člana“ Zbora liječnika Hrvatske, Zagreb, 1974. g. — Diploma: Zbora liječnika Hrvatske, Zagreb, prigodom 100-godišnjice Lij. vjesnika, 1974. g.; — Zlatna plaketa, Udrženja pedijatara Jugoslavije, prigodom XI. kongresa i 50-godišnjice rada pedijatara Jugoslavije, Sarajevo, 1979. g.; — Plaketa građa Šibenika, od Skupštine opć. Šibenik, za dugogodišnji rad i uspjehe u organizaciji pedijatrijske službe, 1982. g.; — Diploma, od Pedijatrijske sekcije ZLH-a u Zagrebu, kao znak priznanja za osobito zalaganje i uspjehe u stručnom radu, za unapredavanje zdravstvene zaštite djece, 1983. g.; — Diploma za počasnog člana Udrženja pedijatara Jugoslavije, od Udrženja pedijatara Jugoslavije, 1987. godine.

Razgovarajući sa dr. Simovićem, 1989. godine, stekao sam dojam da su mu osobito bila draga ova priznanja, smatrajući da ih je zasluzio i da najviše govore o njemu kao liječniku i kao osobi.

— Osobito je cijenjeno priznanje koje su mu iskažali prof. dr. Ernst Mayerhofer, bard i veliki uzor brojnih pedijatara i prof. dr. N. Skrivanelli iz Pedijatrijske klinike na Šalati u Zagrebu. To je bilo priznanje da se na Dječjem odjelu u Šibeniku može provoditi specijalizacija liječnika iz pedijatrije. Dobiti takav dokaz povjerenja od učitelja i kolega, znak je posebnog priznanja stručnosti, sposobnosti za edukaciju drugih i stvorenih uvjeta na Dječjem odjelu za takvu edukaciju.

— Osobito su značajno priznanje prema dr. Simoviću iskažali kolege pedijatari Dalmacije 1965. godine. Prilikom proslave jubileja 20. godišnjice postojanja Odjela pedijatrise u Šibeniku, okupili su se oko dr. Nike Simovića, barba Nike, kako su ga intimno i od dragosti zvali, pedijatri iz Splita, Dubrovnika, Zadra i Pule da zajedno s pedijatrima Šibenika, iskažu pažnju, poštovanje i priznanje za sve ono što je on značio djeci o kojoj je bri-

Dr. Niko Simović rodio se u Čilipi-ma 18. VII. 1902. Kleslju je gimnaziju završio u Dubrovniku, a Medicinski je fakultet pohađao u Grazu, te studij medicina završio u Beču 1928. godine.

Obavezni je liječnički staž radio u Dubrovniku i Sarajevu. Liječničku praksu započeo je kao općinski liječnik u Vodicama kod Šibenika. Na tom radnom mjestu bio je od 1930. do 1935. godine. Od 1935. do 1938. g. specijalizirala na Klinici za dječje bolesti na Šalati u Zagrebu, kod prof. Ernesta Mayerhofera. Nakon specijalizacije nekoliko mjeseci borav u Pragu na dočekujući, a zatim je do 1940. asistent na Klinici za dječje bolesti na Šalati u Zagrebu.

Od 1940. borav u Šibeniku kao privatni liječnik-pedijatar. Okupacija naše zemlje dočekuje u Šibeniku, a početkom 1944. odlazi u NOB.

U NOV na otoku Visu je upravitelj civilne bolnice i referent saniteta za srednju Dalmaciju. Radi i kao liječnik. U prosincu 1944. vrši se u Šibenik, a 15. III. 1945. osniva Odjel za dječje bolesti u Šibenskoj bolnici. Godinu dana kasnije, 15. III. 1946. osniva Dispanzer za dječecu. Ostaje i radi u Šibeniku kao voditelj navedenih dviju ustanova sve do umirovljenja 1970. godine.

Za djelovanje i ostvarene rezultate u radu dobio je desetak značajnih priznanja, uglavnom nakon umirovljenja.

nju, za njih — pedijatre s kojima je godina suradivo. Ova prijateljska pažnja, otvorena srdačnost i poštovanje s kojim je priman i uvažavan kod kolega veoma ga je veseli, prožimala ga tihom srceom i zadovoljstvom. Osjećao je da njegov život i rad imaju punoču, kvalitetu i smisao kakvu riječko tko može postići na liječničkom radu, uvijek pod veoma kritičkim okom javnosti, općenito, a kolega posebno.

Umirovljen 1970. godine, dr. Simović je bio ne tako rijedak posjetilac „svoga“ Odjece. Rado priman uvijek, uvijek pozivan na brojne stručne sastanke i prigodne svečanosti. Odazivao se kada je mogao ili kada je bio zainteresiran za stručne sadržaje. Nikad se nije sasvim odvojio od kolega i struke, premda su godine prolazile, snage je bivalo sve manje. Njegovim odlaskom ostaje uspomena na dobra čovjeka i potpuna liječnika.

SVAKIH SEDAM DANA

PETAK

Najbolji kompliment Šibeniku izustio je gotovo nehotice jedan hrvatski prognanik iz Knina: — Nije mi jasno zašto u Zadru svi umiru od straha od agresora, a kad dođem u Šibenik samo čujem ohrabrujuće „Dali bi Im mi po repu samo da nas Tudman pusti!“

SUBOTA

U utakmici Šibenik — Zadar, odigrano u Splitu, na štetu Šibenčana (pre)sudio je „beogradski“ sudac Boro Bežjak. Kako drugačije nazvati Zagrepčanina, koji je dug bio u ljubavi sa „Zvezdom“?

NEDJELJA

Još mi „ne ide u glevu“ podatak da se medu zaslužnim hrvatskim estradnim umjetnicima na primanju kod Tuđmana našla Kaenija Erker, a ne i Tomislav Ivčić, Vice Vučkov, Mišo Kovač i Arsen Dedić!

PONEDJELJAK

Uvjek sa zadovoljstvom slušem šibenskog biskupa dra Srećka Badurinu. Večeras je bio, kao uvijek, mudar, kratak i jasan: — Dobro je što su crkva i država u ljubavi, ali bi još bolje da svatko od njih radi samo svoj posao! Da se političari i crkveni do stojanstvenici ne miješaju previše!

UTORAK

Na sudsiju pred Vojnim sudom hrvatski vojnik, optužen za nasilni ulazak u stan, prebacio je krivnju na bivšu ženu. Time se samo uklopio u opći trend da su za sve sađenje i buduće krivi — bivši!

SRIJEDA

Poslije javnog, televizijskog skupa uglednih novinara i novinarskih „gazda“, moja kolegica je još uvijek u dvojbi da li je gledala emisiju „U krunom planu“ ili „Monolog Tonča Vrdoljaka“?

ČETVRTAK

Kao velikom sitničaru nisu mi jasne dvije velike sitnice. Zašto u Šibeniku nema laktovita (čitat: hrane za djecu), a u Zadru ima? Još manje mi je jasno zašto on u Zadru košta 190 dinara, a 72 kilometra južnije — 73 dinara više?

VELIKI SITNIČAR

Zelim napisati nekoliko riječi o tome, kako pojedini istaknuti javni djelatnici Zagreba i općenito Zagrepčani dobrovoljno se življenja koja se mogu čuti u našem glavnom gradu o nama u Šibenu, ratu i miru, mišljenja koja nismo realna i bliska našoj trenutnoj situaciji. Podimo redom: prije nekoliko dana na Fakultetu političkih nauka imao sam priliku čuti predavanje Istaknutog profesora političkih nauka koji je u svom izlaganju istakao da u vrijeme kad je „nastupio mir“ u Hrvatskoj i kad je prestao krvavi rat, predstojao vrijeme renesansnog preporeda! Ne mogu vjerovati da istaknuti profesor može napraviti takav lapsus, te izjaviti da je rat završio i to u vrijeme žestokih napada na Šibenik kao i na druga mesta diljem Hrvatske. Znamo da je u Zagrebu odavno rat završio i da se život uvelike normalizirao, ali ne smotrene izjave kojih je pregršt za nešte gradane koji i dalje trpe divljane četnike i jugovojske, sigurno djeluju destimulativno i u kranjoj liniji neuskoro. Interesantna je izjava i novinara zagrebačkog „Radija 101“ koji veliča igru „budućih državnih prvaka“, „Hašk Gradanskog“ i „Cibone“, a u isto vrijeme nije mu jasno kako stabilni Šibenski prvoliga pruža slabe partie u tekućem prvenstvu. Možda bi zagrebački plavi bolje trenirali u vrijeme općih opasnosti,

IZMEĐU JUČER I SUTRA

ŽIKINI JADI

JEDNO su prijateljske, a drugo ligaške utakmice. Jedno je trening-susret, a »druga pjesma« se čuje, kad krene krene za ligaške bodove i koševe. U tim dvjema, stariim športskim istinama sadržani su, čini mi se, svi jadi Žikva Ljubojevića-Žike, trenera košarkaša »Zagreb-Montaže«.

— Čovjeku «ne ide u glavu» da Gulin i Kalpić, primjerice, poslje sjajnog pripremnog razdoblja mogu tako »nestati« na ligaškim utakmicama. Nije lako podnijeti ni oscilacije u igri mladog Jurčića, koji je, uz to, ima za nas i kontra-ritam: igrao je najslabije, kad je bilo najpotrebnije protiv ZADRA i ZAGREBA. A kako sam se tek osjećao na utakmicama, kad nije bilo Cvjetičanina, a Popović dobio pet »ličnih«. Imali smo nerijetko i petorku bez ijednog dvometraša! — tako nam se požalio LJUBOJEVIĆ.

Nismo li i previše očekivali od momčadi, koju su ljetos napustili Kapov, Burić, Nakić, Žurić, Jablan i Pokrajac, a koja je sezonu ranije i s njima ispalila iz prve lige? Zato četiri startne »nule« šibenske »Zagreb-Montaže« nikako ne treba shvatiti tragično. Šibenski košarkaši beskucnici zaslužuju osnovnu povahu — održali su klub i momčad na »pristojnoj« razini u doba, kada o koševima i golovima malo tko misli.

☆ ☆ ☆

VJEROVALI ili ne, ali Veslački klub »Krka« ima trenutno više članova nego prije rata! Ako ne vjerujete potpisniku ovih redova skoknite u jutarnjim satima do veslačke tvrdave u Docu. Čekat će vas kršni mlađaci u veslaonici i teretani pod strogom kontrolom trenera Jovice Krasica.

— Imamo četrdesetak veslača, sposobnih za natjecanje, među kojima su najbrojniji juniori. A i početnika je sve više. Dolaze spontano i bez oglašenog upisa. Vjerljivo i zbog toga što nema nastave u školama. Spremni smo za prvu travansku regatu, a bili bismo i spremniji da nije rata. Znate li da su nas u zadnjem napadu granate zatekle na treningu, da su padale u more oko čamca? U takvoj situaciji više smo u veslaonici, ne smijemo riskirati — priča nam KRASIĆ, dok se mlađaci muče s utezima i u veslaonici.

Uz mladog trenera i još mlade veslače »vječno« je prisutan vitalni, friski umirovljenik Ćedo Polak, »vječni« predsjednik »Krk«. Tiho nam je skrenuo pozornost na to da je sa spiska evidentnih i potencijalnih reprezentativaca Hrvatske nepravedno izostavljen Andrej Milošević, juniorski prvak Hrvatske i bivše Jugoslavije, te nas zamolio da na to upozorimo »saveznog« Zadranina Balla.

Uvjeren sam da je riječ o slučajnom propustu, što će se brzo ispraviti. Ili su u pravu oni, koji (polu)ozbiljno tvrde kako je problem u prezimenu, što u aktualnom domovinskom ratu ne zvuči baš dražesno! Zbog »brata« Slobote, naravno!

Ivo MUKULIĆIN

NOGOMET

UOČI NOGOMETNOG SUSRETA »ŠIBENIK« — »ISTR«

POČINJE LI POBJEDNIČKI RITAM »MODRIH«?

»Šibenik« više nije isti sastav od prije sedam dana. To nikako. »Modri« nakon dolaska Matana i Perića sve više podsjećaju na neugodnu »revolverašku družinu«, sa kojom nikad niste načisto kada će potegnuti. Umire se i najednom — hop! U to se najbolje uvjedio Krešimir Vidov, trener »Zadra«. Šibenčani su preko doktora Perića zabili velemajstorski gol, a sve do 21. minuta napisavali bilo Zadrana i onda »ugrizli«. Šteta što je u ovom trenutku za Šibenčane najznačajnija preokupacija tjelesna spremna.

— Da je bilo snage, kako su započeli, zabili bi Zadranim pet komada, glasno je nakon susreta u Poljudu razmišljao okorjeli prijatelj šibenskog nogometa i kolega Edo Pezzi.

Koliko ima istine u Pezzijevim riječima najbolje svjedoči podatak da »modri« u po-

slijednjih dvadesetak minuta nisu prešli centar. No i usprkos toj činjenici trener Cukrov nije krio zadovoljstvo.

— Izgubili smo bod, to vam odmah moram reći. No nisam nezadovoljan. Možda smo po prvi put ove sezone taktički odigrali susret posve solidno. U nastavku je manjako tjelesne spreme, a to se i te kako vidjelo. Bitno je da imamo momčad koja ima znatno veće domete od trenutačnog pretposljednjeg mesta na ligaškoj ljestvici.

Istini za volju, trener Cukrov je u taktičkom smislu postavljanja igre u potpunosti iznenadio trenera Zadra Vidova. Šibenčani su susret započeli formacijski 4-3-3, sa dvojicom isturenih. Ninićem i Perićem, dok je Maretić djelovalo vrlo opasno iz drugog plana. U srednjem redu, Matan, Računica i Belopopa. Jednom riječu momčad sa »glavom i repom« u kojoj se točno zna tko što mora činiti.

Dolaskom Livanjaca Matana i Perića »Šibenik« je dobio nesumnjivo mnogo. Ponajprije na igračkom i ljudskom planu. Boro

Matan (rođen 21. listopada 1965. godine) po zanimanju je medicinski tehničar i igra u srednjem redu, dok je Branko Perić (rođen 22. kolovoza 1960. godine), napadač i po struci liječnik (kirurg specijalisti). Po prvi put (čast izuzecima), Šibenčani su mudro razmišljali, vodeći računa, ponajprije o finansijskoj situaciji. Doveli su pojačanja koja previše ne mudruju, već uz to što znaju svoj nogometni zanat (obojica) su intelektualci, a to se, oprostit će, da i te kako zamijetiti. Matan igra u veznom redu. Konstitucionalno je relativno nizak, ali stabilan igrač, vrlo upotrebljivih lopti i zahvalan u obaveznim začaćama. Samo laik može tvrditi, nakon susreta »Šibenika« i »Zadra«, da se Matan jednostavno nije vidjelo na travnjaku. Možda nije bilo pretjerane ljepote i u cijelosti umjetničkog dojma, ali je Matan svojom eksplozivnošću zasjenio mnoge. Drugi igrač iz Livna klasiran je napadač. Branko Perić, bez lažne skromnosti s pretenzijama da bude jedan od vodećih strijelaca lige. Visok, jak, odličnih psihomotoričkih sposobnosti, neugodan u svakom trenutku za vrataru. Na prvi pogled djeluje tromo i nezainteresiran, no u djeliču sekunde sa loptom u nogama vrlo je neugodan. Uostalom da je bilo »božje pravde«, onda Bezjak ne bi nagnjao prema zadarskoj strani, a Perić bi danas kraj svojega imena imao zapisana dva zgoditka, a ne jedan. Uostalom, možda je Perić najbolje oslikao njegov klupski kolega, Abdull Bellopaja, koji je vrlo kratko izjavio:

— Nevjerojatno me podsjeća na Fadila Vokrija. Ne razmišlja previše, već traži najkraci put prema lopti i golu. To je odlika vrsnih napadača. Koliko su realno Šibenčani trgovinom u Livnu dobro prošli ostaje da se vidi. Opći je dojam: uoči današnje utakmice sa »Istrom« da ovaj sastav može učiniti mnogo toga.

Šibenske navijače raduje konstatacija kako se u pravo vrijeme probudio i prvi čuvav mreže, Gojko Mrčela. Uostalom, ljubitelji

nogometa znaju da produkt golmanske škole Rade Jovičića nikad ne može biti slab. Može se zapasti u kruz, no loši golmani tamo jednostavno nema. Od ostatka momčadi valja iščuti standardnost Anida, Pauka, Maretića i Računicu, što je već dovoljan začin za potrebnu sigurnost.

Pred današnji susret sa »Istrom«, trenera Cukrova najviše muči zdravstveni bilten. Čak trojica su tijekom tjeđna bili pod pasom klupskog liječnika dr. Marka Stegica. Zoran Ninić se lječi od lakšeg potresa maga koji je zaradio u sudaru sa Zadranom Vrsaljkom. Lađevića muči peta, a doktor Perića skočni zgrob. Uz to Josip Bulat srušeno neće igrati zbog crvenog kartona, dok je također otvoreno pitanje nastupa Xhevherija Murijića, zbog parnoga kartona.

— Za nas je susret sa »Istrom« vrlo značajan, veli trener Nikica Cukrov. U prvom bismu redu povratili toliko potrebno samopouzdanje, a i sa četiri boda u džepu bismo lakše putovali u Đakovu gdje nas već u utrak očekuje derbi začelje sa vinkovčkom »Cibalinjom«. »Istra« je za Šibenčane prekratnica. Po svemu sudeći put povratka danas započinje. Utakmica u Poljudu započinje od 15 sati.

Z. KABOK

6 KOLO

REZULTATI:
1. Hajduk — Rijeka 3:0, Zadar — Šibenik 1:1, Dubrovnik — Inker 0:3, HAŠK Gradanski — Osijek 2:0, Istra — Zagreb 0:2, Cibalia — Varteks 2:1.

7 KOLO

IGRA SE 28. OŽUJKA (subota): Osijek — Hajduk, Rijeka — Zadar, Inker — HAŠK Gradanski, Varteks — Dubrovnik, Zagreb — Cibalia, Šibenik — Istra.

TABLICA

1. HAJDUK	6	6	0	0	21:	2	12
2. Rijeka	6	4	1	1	6:	4	9
3. Zagreb	6	4	0	2	12:	3	8
4. HAŠK Grad.	6	4	0	2	11:	3	8
5. Osijek	6	3	1	2	5:	4	7
6. Varteks	6	2	2	2	10:	9	6
7. Istra	6	2	2	2	6:	7	6
8. Inker	6	2	1	3	10:	7	5
9. Zadar	6	2	1	3	5:11	5	0
10. Cibalia	6	1	2	3	3:	7	4
11. Šibenik	6	0	2	4	3:16	2	0
12. Dubrovnik	6	0	0	6	0:19	0	0

Uoči današnjeg 7. prvenstvenog kola na listi strijelaca i dalje vodi »Hajduku« napadač Adrian Koznik koji je postigao 6 zgoditaka, dok je na drugom mjestu, također igrač »Hajduka«, Goran Vučević sa 4 pogotka. Od tri zgoditka koliko su postigli Šibenčani u ovogodišnjoj sezoni niti jedan igrač nije se upisao dva puta u listu strijelaca. Golove su postigli Krečak, Ninić i Perić.

Inače od kurioziteta ovogodišnjeg prvenstva navodimo da je dosad u 36 utakmica podijeljeno 106 žutih i devet crvenih kartona. U momčadi »Šibenika«, crveni karton zasad je dobio samo Josip Bulat, dok dva žuta ima Muric. Po jednom su požutjeli Lađević, Đaković, Jurić, Mujakić, Domniku, Maretić, Anić, Belopopa i Ninić.

Što se tiče efikasnosti, momčad split-skog »Hajduka« postigla je najviše zgoditaka u prvenstvu, čak 21, dok Dubrovčani već 540 minuta nisu postigli zgoditak. Na listi efikasnosti, Šibenčani dijele pretposljednje mjesto sa vinkovčkom »Cibalinjom«.

Najmanje zgoditaka u dosadašnjem šest kola primila je također ekipa »Hajduka« — 2. »Šibenik« je pretposljednji sa 16 primljenih zgoditaka, 2,6 po utakmici.

NOGOMETNO KNJIGOVODSTVO

KUĆI	VANI	UKUPNO
1. Hajduk	4 4 0 0 17: 1 8	6 6 0 0 21: 2 12 + 2
2. Rijeka	3 3 0 0 4: 0 6	6 4 1 1 6: 4 9 0
3. Zagreb	2 2 0 0 5: 0 4	6 4 0 2 12: 3 8 0
4. HAŠK Grad.	4 3 0 1 8: 2 6	6 4 0 2 11: 3 8 - 2
5. Osijek	3 2 0 1 2: 1 4	6 3 1 2 5: 4 7 - 2
6. Varteks	2 1 1 0 3: 2 3	6 2 2 2 10: 9 6 - 2
7. Istra	3 1 1 1 3: 3 3	6 2 2 2 6: 7 6 - 3
8. Inker	3 1 1 1 7: 3 3	6 2 1 3 10: 7 5 - 4
9. Zadar	3 1 1 1 3: 6 3	6 2 1 3 5: 11 5 - 4
10. Cibalia	3 1 1 1 3: 4 3	6 1 2 3 3: 7 4 - 5
11. Šibenik	2 0 1 1 2: 4 1	6 0 2 4 3: 16 2 - 6
12. Dubrovnik	4 0 0 4 0: 9 0	6 0 0 6 0: 19 0 - 10

Posljednja kolona je engleski prosjek bodova: za pobedu kod kuće i neriješeno u gostima ne daju se ni plus ni minus bodovi. Plus se dobiva jedino za pobedu u gostima, dok se minus daje u tri slučaja: za neriješeno kod kuće i poraz u gostima po jedan minus, a za poraz kod kuće 2 minus — boda.

SUSRET U PROLAZU:

Claudio Vuković, napadač »Šibenika«

KRENUO SAM

S tarije generacije ljubitelja šibenskog nogometa dobro se sjećaju »virutoza s loptom« Rade Vukovića. Ostali su u sjećanju njegovih poze, dodavanja i zgodici. Danas, na vrata šibenske prve jedanaestorice, kuća jedan novi Vuković. Sedamnaestogodišnji sin tate Rade. Claudio je izraziti talent, već sada s upisanih nekoliko nastupa za prvu momčad. Ono što pruža na treninzima te iznimno bogat juniorske staž dovoljan su pokazatelj da će mladi iz obitelji Vuković vrlo brzo postati, čak i prvom zvijezdom šibenske momčadi (u jednoj sezoni postigao je 54 zgoditka).

Počeci kao i kod drugih. Prilično stereotipan, veli Claudio. Otac je igrao nogomet, pa je i mene zarazio. U mlađim uzrastima bilo je dobrih nastupa, no moje prvo nogometno sazrijevanje počinje priključivanjem prvoj momčadi. ● O sposobnostima svjedoče i pozivi za reprezentaciju bivše Jugoslavije?

— Bilo je to u siječnju 1991. godine. Pozvan sam na pripreme kadetske reprezentacije što su održane u Medulinu, a uči europskog prvenstva u Šv

NUMEROLOGIJA (ILI VAŠ VO-
DIČ KROZ ŽIVOT)

BROJ 8 ENERGIJE ILI ŽIVOTNOG CIKLUSA

Broj 8 je simbol Vječnosti, Beskraja, Svetlosti. Simbolizira dvostruki kvadrat (odnosno četiri plus četiri), te ujedno označava materijalni tj. zemaljski svjet. Kada se jezik simbola prevede u govor svakidašnjice, onda nam broj 8 poručuje: tko je gore bit će dolje, tko je dolje, bit će gore. Tako on predstavlja promjenu, preokret, obrat, sudbinu, opasnost. On je broj Pravde i Milosrda, simbol moći i bogatstva za onog tko dođe pod njegov utjecaj, ukoliko djeluje pozitivno.

Po prirodi je hladan i muževan, tako predstavlja ženski princip, jer je paran broj. Simbol je zdravila, energije, izdržljivosti.

Disciplina i moć rasudivanja su lekcije, koje moraju savladati oni koji se nadu pod utjecajem vibracijske snage ovog broja.

Ekvivalent broja 8 je Mars, a po nekim okultistima, i Pluton. I jedan i drugi planet izražavaju neobuzdanu i neogničenu moć, koja mora biti pozitivno usmjerena, inače može (a toga se treba najviše čuvati) uništiti sve što se nađe pod njenim utjecajem.

Kada se broj 8 nade u ciklusu, bilo životnom, bilo godišnjem ili mjesecnom donosi materijalni uspjeh, poslovni uspjeh, osigurava društveni status, promjeni i to polovinom ciklusa, izuzetnu hrabrost i kontrolu na svim razinama. Brojem 8 također vlađa Zakon karme (uzroka i posljedice).

Osobe koje imaju energiju broja 8 ili osmice (nazovimo ih tako) energične su, racionalne, praktične, prodrne, izdržljive, hrabre, posjeduju izražene organizacijske sposobnosti odnosno sposobne su da drže ljude pod kontrolom dok ne ostvare zacrtani cilj. Rođene su za vodenje poslova i mogu imati visoko mjesto u svijetu biznisa; pod uvjetom da imaju takta u ophodenju s ljudima.

Osmice su sklene prirodnim naukama (prvenstveno kemiji i fizici), sportu, pravnim naukama i politici, ali su izuzetno sposobne i u svim drugim aktivnostima koje odaberu u životu.

U postizanju ciljeva osmice ne vode previše računa o potrebama i osjećanjima drugih, pogotovo bližnjih. To im može stvoriti gomilu problema, otpor drugih prema njihovim metodama je čest, što u osmiciama izaziva agresivnost, pomanjkanje kontrole i gubljenje pozicija.

Njihov život nimalo nije monoton, podložan je čestim promjenama u svim oblastima (obitelj, posao, društveni status, materijalni uspjeh, zdravje itd.), odnosno usponi i padovi su njihov način života.

Osmice bi trebale ići središnjim putem u životu, time će najviše zadržati ono do čega im je najviše stalo: solidni temelj za udoban život, u kojem im ništa neće nedostajati — pa ni ljubavi, naravno!

U ljubavi su racionalne i praktične kao i u poslu, traže kvalitetne partnerke koji će znati podržati njihove ambiciozne poslovne projekte, odnosno koji će pomoći u postizanju i osiguranju društvenog statusa.

Pozitivne osmice u životu materijalno su osigurate, kako u novcu tako i u nekretninama što im osigurava odredene pozicije u društvu, uz njihovu stručnost u djelatnosti koju odaberu.

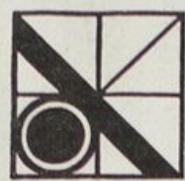
Ukoliko se energija broja 8 ne koristi pozitivno donosi gubitke i razaranja u svim životnim oblastima.

Može se zaključiti da su osmice ili na dnu ili na vrhu života, ovisno o usmjerenju njihove energije.

Stoga bi trebalo energiju broja 8 uporabiti za dobrobit čovječanstva; ako se koristi u druge svrhe, ona postaje destruktivna i samouništavajuća.

(U sljedećem broju: Karakteristike energije ili životnog ciklusa broja 9.)

Hedviga ĐURIĆ

arhitekt
PROJEKTIRANJE, GRAĐENJE,
KONZULTING, MARKETING,
ZASTUPANJE, KOPIRANJE,
TRGOVINA
vl. MEDIĆ IVAN, dipl. inž. arh. ŠIBENIK I

- projektiranje stambenih i poslovnih zgrada i prostora
- projekti enterijera i opreme, dizajn
- izrada troškovnika i specifikacije materijala
- procjena vrijednosti stanova, zgrada, poslovnih prostora i građevinskog zemljišta za otkup, kupnju ili prodaju
- usluge građevinskog nadzora i odabir najkvalitetnijeg i najpovoljnijeg izvođača građevinsko-zanatskih radova
- sve katastarske, geodetske i usluge uknjižbe
- usluge ishodovanja urbanističkih uvjeta, građevinske i uporabne dozvole

SVE NA ISTOM MJESTU

ŠIBENIK
Ulica Bonina iz Milana 2
(stari pazar)
tel / fax 059 / 33-250

PANTOVČAK

STAMBENA ZADRUGA

Kupnja građevinskog materijala bez poreza na promet za:

- novu stambenu izgradnju
- rekonstrukciju i adaptaciju stambenih zgrada i stanova u vlasništvu i sa stanarskim pravom
- izgradnju i rekonstrukciju poslovnih prostora u vlasništvu

REPUBLIKA HRVATSKA
REPUBLIČKI FOND SOCIJALNE
ZAŠTITE
PODRUŽNICA ŠIBENIK
CENTAR ZA SOCIJALNI RAD

CENTAR ZA SOCIJALNI RAD
PODRUŽNICA ŠIBENIK

raspisuje

NATJEČAJ

za obavljanje poslova i radnih zadataka u Centru za socijalni rad, Podružnica Šibenik

— socijalni radnik, VSS, pripravnik, 1 (jedan) izvršitelj na određeno vrijeme, godinu dana

Uvjeti:

Osim općih uvjeta za zasnivanje radnog odnosa kandidat treba da ispunjava i ove uvjete:

VSS, diplomirani socijalni radnik

Rok:

Rok podnošenja prijave je 8 (osam) dana od dana objave Natječaja u „Šibenskom listu“.

Uz prijavu kandidat je dužan priložiti dokaz o završenom obrazovanju.

Sudionici Natječaja o rezultatima izbora bit će obaviješteni u roku od 30 dana od donošenja odluke o izboru.

ISPRAVAK

U posljednjem broju »Šibenskog lista« u tekstu pod naslovom »Smjeliće u obnovu i razvoj« objavljenom na 5. stranici umjesto »Molio bih gradane, naše štediše da imaju razumijevanja i da shvate da Republika Hrvatska sada nije u stanju isplatići oko 22 milijarde dolara« treba stajati »... nije u stanju isplatići oko 2,2 milijarde dolara.«

REPUBLIKA HRVATSKA
OPĆINA ŠIBENIK
OPĆINSKA UPRAVA
DRUŠTVENIH PRIHODA

POZIV

za pođnošenje poreznih prijava iz ukupnog prihoda građana za prvo tromjeseće 1992. godine

Na temelju članka 108. stavka 4 i članka 109. stavka 3 Zakona o neposrednim porezima (»Narodne novine«, broj 19/90, 14/91, 28/91 i 73/91) građani-obveznici poreza iz ukupnog prihoda građana s područja općine Šibenik dužni su

do 15. travnja 1992. godine podnijeti poreznu prijavu za utvrđivanje obveza iz ukupnog prihoda građana za prvo tromjeseće 1992. godine.

Prijavu za razrez akontacije poreza iz ukupnog prihoda građana za prvo tromjeseće 1992. godine, tj. za razdoblje od 1. siječnja 1992. godine do 31. ožujka 1992. godine trebaju podnijeti građani koji su u tom razdoblju ostvarili ukupni čisti prihod preko 89.127 HRD neovisno od toga da li uživaju oslobođenje ili olakšice.

Prijavu za razrez akontacije poreza iz ukupnog prihoda građana za prvo tromjeseće 1992. godine, tj. za razdoblje od 1. siječnja 1992. godine do 31. ožujka 1992. godine trebaju podnijeti građani koji su u tom razdoblju ostvarili ukupni čisti prihod preko 89.127 HRD neovisno od toga da li uživaju oslobođenje ili olakšice.

»NAŠ DOM« agencija za posredovanje u prometu nekretninama, kupujemo i prodajemo veći broj kuća, vikendica, stanova, stanarskih prava, poslovnih prostora i zemljišta u Šibeniku i okolicu. Informacije na telefon: 35-118, radnim danom od 16 do 19 sati.

ARCOSINŽENJERING

● ŠIBENIK, J. JELAČIĆA 2A, tel: 290-77
U SVIM VARIJANTAMA, ZAJEDNO S VAMA,
RAČUNAMO, OTKUPNU CIJENU STANA

MALI OGLASI

TELEFON: 25-606

PODUZEĆE ACRO d.o.o. prodaje fotokopirne aparate, telefaks, potrošni materijal i rezervne dijelove. Tel. 34-266. (2408)

PRODAJEM parcelu s građevinskom dozvolom na Meterizama. Javiti se na tel. 23-062, poslije podne. (2409)

PRODAJEM »Zastavu 101 confort«. Informacije na tel. 35-556 od 15 do 20 sati. (2410)

HITNO prodajem drveni brod 5,5 m s kabinom, natkabinom, dva ležaja, motor »Fariman« 6 KS. Javiti se na tel. 37-272. (2411)

MIJENJAN stan u centru grada, veličine 54 četvorna metra za veći. Tel. 32-557. (2412)

PRODAJE se plinsko kuhalo s bočom. Obratiti se na tel. 29-341 od 15 do 20 sati. (2413)

PRODAJEM kuću ugrubo dovršenu ili je mijenjam za građevinsku parcelu uz more. Tel. 23-466. (2414)

TRAŽIM u zakup poslovni prostor u užem centru grada ili na rivi. Ponude javiti na tel. 22-356. (2415)

PRODAJEM jeftino stabilne kućne orgulje »Yamaha« dvomanuelne s bas pedalama, ritam strojem i registrima, malo rabljene. Tel. 24-437. (2416)

PRODAJEM stan veličine 90 četvornih metara u privatnoj kući. Tel. 38-443 ili 37-857. (2417)

PRODAJE se stara kuća u Docu, na rivi. Ponude na tel. 27-483. (2418)

POPRAVLJAM električne strojeve za pranje rublja i električne bojlere. Informacije na tel. 28-277. (2419)

RIBARNICA »ŠKAMP« U ULICI ANTE ŠANTIĆA BROJ 9. OBAVJEŠTAVA ŠTOVANE MUŠTERIJE DA POČINJE SA RADOM OD 1. TRAVNJA. INFORMACIJE I NARUDŽBE NA TELEFON 28-494.

PODUZEĆE
ZA KOMUNALNE
DJELATNOSTI
»ČEMPRESI«
ŠIBENIK

PRIOPĆENJE

Obavještava se rodbina pokojnika sahranjenih u zemljanim grobnicama na gradskom groblju »Kvanj«, da se što prije jave u upravnu zgradu poduzeća »Čempresi« Šibenik, radi dogovora za ekshumaciju, koju je potrebno izvršiti radi gradnje obiteljskih grobica na spomenutom zemljištu.

SJEĆANJE

na našeg dragog supruga i oca

JAKOVA
MIRKOVIĆA-
ČIČMIRKA
24.3.1986. —
24.3.1992.

S ljubavlju i poštovanjem čuvamo uspomenu na Tebe.
Tvoji supruga i djeca s obitelji.
(16)

U SJEĆANJE

Dana 27. III 1992. navršava se godina dana kako je prestalo kucati srce moje sestre.

ANDELKE GALIĆ

ž. Ante
rod. Aras
S ljubavlju: brat Ivo i nevesta Andelka
(14)

TUŽNO I BOLNO SJEĆANJE

Dana 30. III 1992. godine navršava se 10 tužnih i bolnih godina od smrti naše voljene majke, kćerke i sestre

MIRJANE ŠKUGOR
rod. Belamarčić

U nemogućnosti da svima osobno zahvaljimo, ovim putem iskreno zahvaljujemo rodbini, prijateljima i znancima, te svima onima koji su nam izrazili sućut i ispričali dragu nam pokojnicu na vječni počinak.

Zahvalni: majka, sinovi s obitelji i brat s obitelji.

(15)

TONE SLAVICA
rod. Mikulandra
30.3.1982.
— 30.3.1992.

Teško se mirimo s bolnom istinom da te više nema među nama. Tvoja dobrota i plemenitost uvek će živjeti u našim srcima. Hvala ti za sve dobro i svu ljubav što si nam pružila. Tvoji najmiliji: suprug Grgo, kćerka Biserka, sin Drago, unučad Kristijan, Valentina i Zoran, nevesta Miroslava i zet Stipan.

HOTEL PO MJERI ŠIBENIKA

NOVO RUHO HOTELA

Lift i stara šibenska gradska jezgra. Bez razmišljanja, jedno s drugim nema ikakve veze. Doduše i lift u spolu s neboderima polako već ulazi u sferu tradicionalnog budući da je njegov modernitet pred »svemirskim brodovima« davno iscurio. Medutim, unatoč tomu izgleda gotovo nespojivo, osim u slučaju svjesnog narušavanja povijesno-gradičkog naslijeda, instalirati lift u sferu prošlih graditeljskih stoljeća. Ipak, ukoliko spoj starog i novog nudi novu kvalitetu ništa nije nezamislivo, a onda i neostvarivo. Tu, na određeni način, počinje i završava priča o tankim granicama između narušavanja ili oplemenjivanja bogate kulturne baštine. Poglavitno je zanimljivo kada se u kulturnu ubacuju elementi prirodne baštine kojom je na sreću također bogata šibenska općina. Upravo nas je ideja »arhitektonskog osmišljavanja slapova Krke« ponukala da odemo pogledati maketu hotela »Krka« koji bi, zajedno s bivšim prostorom »Revije«, trebao činiti jedinstvenu arhitektonsko-prostornu cjelinu, a autori koje su, odnosno nositelji ideje, »Studio Centar« — točnije arhitekti Ćićo Popović, Vlado Gostijanović i Josip Pancirov. O čemu je zapravo riječ?

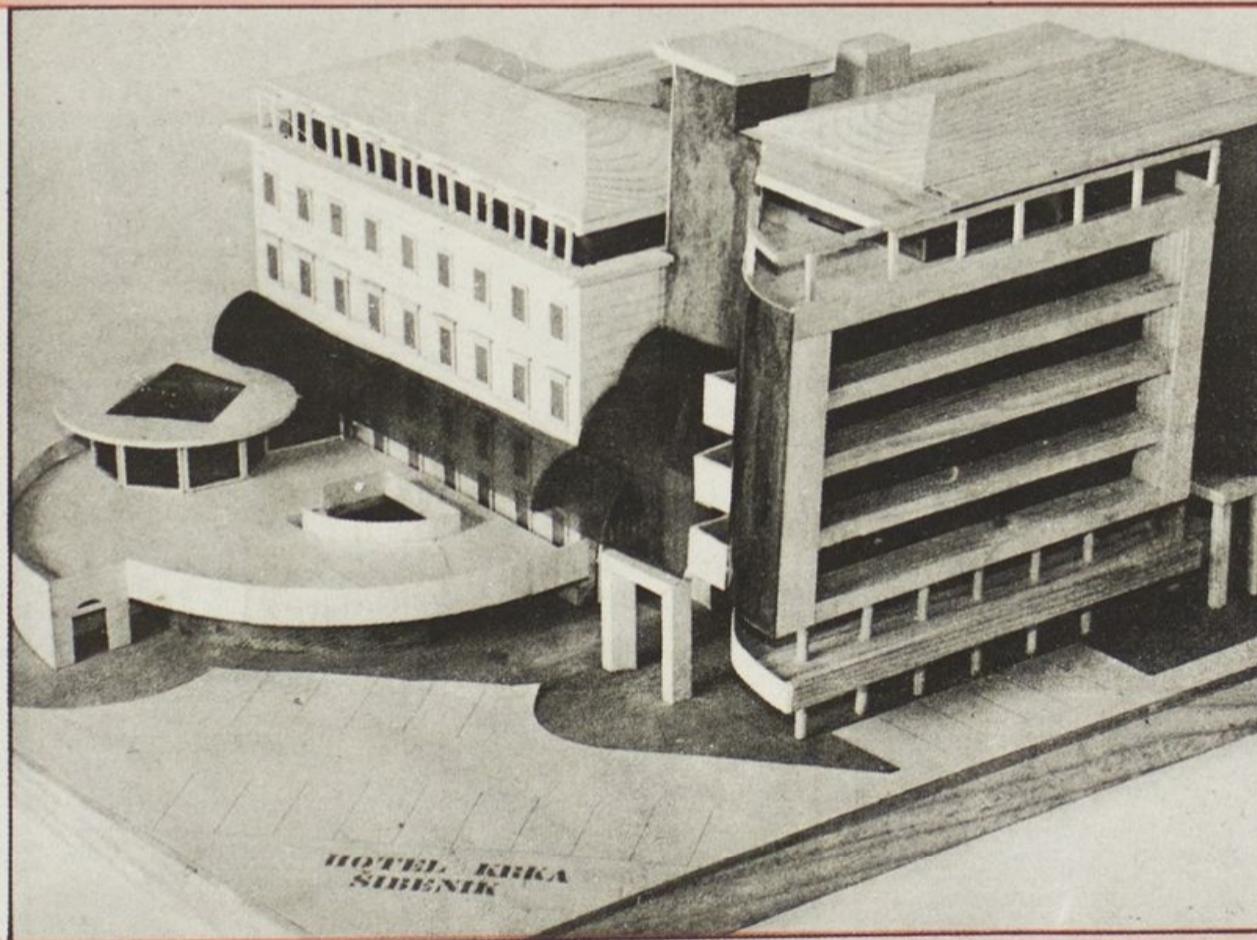
Dogodovštine oko hotela »Krka« dobro su nam znane, a i dan danas nije jasno otkud tako »blistava« ideja da se hotel pretvoriti u kancelarijski prostor, umjesto hotela uz more. Šibenik je dobio kancelarije uz more. Razglabljajmo se da je daleko odvela, zbog čega treba preskočiti taj dio »svijetle prošlosti, od čega nema neke koristi. Bitno je da se netko dosjetio da bi ipak bilo logično da hotel opet postane hotel. Javljaju se i ideje što i kako. »Rivijera« kupuje »Reviju« blok i automatski taj prostor povezuje s bivšim hotelom. Prijedlozi su se kretali od rušenja postojećeg pa gradnje novog, do raznih verzija obnove postojećeg uz »problematiku katnosti« s čime se povećavala kvadratura i jasno se istakla težnja poslovizacije prostora. HTP »Rivijera« kao investitor raspisuje natječaj, a izabrana je ideja »Studio Centra«, čime su kako kaže Ćićo Popović bili i sami iznenadjeni. Naime, oni nisu ponudili »novu katnost« i držali su da će najvjerojatnije proći koncept

»KRKA«

Hoće li Šibenik kao grad na moru ponovno dobiti hotel uz more, koji je, da absurd bude veći, svojedobno pretvoren u kancelarijski prostor!? Bivši hotel »Krka« ponovno hotel »Krka«...

Jučer

Sutra

Danas

»nadogradnje« jer je tu financijska isplativost veća. Medutim, »Rivijera« je prihvatala njihov koncept, iza čega su stali i općinari.

Sam pristup Popović obrazlaže pokušajem u postojeće ubacivanjem »igre« kamena i stakla (asocijacija na vodu), te kao prepoznatljivi moment nekoliko staklenih kaskada koje podsjećaju na slappe Krke. Kaže da je važno nekoliko stvari, a u prvom redu što će Šibenik dobiti hotel po svojoj mjeri, te da se ne ide na velike intervencije, nego na osuvremenjivanje postojećeg. Dotjerala bi se i postojeća loggia, teraca po šibenski, na kojoj bi se našla staklena kavana, a ispod nje ekskluzivni prostori. Maketa sama za sebe dosta govori, ali je potrebno tehnički dio posla operacionalizirati do kraja, gdje se malo zastalo jer sam investor čeka pretvorbu, no i to će uskoro biti definirano. Čeka se i javna prezentacija mакete, odnosno idejnog rješenja, za što trenutno nema novca.

zbjejavajući prepričavati maketu, slika govori više od teksta, ostaje još jedan detalj koji govori dosta za sebe. Stoji mišljenje da će Šibenik možda s ovakvim rješenjem najviše profitirati, ali prepostaviti je da općinsko čelništvo nije slučajno stalo iza ovega. Treba li između redaka vidjeti i politički marketing? Naravno, i to je dio izbornog programa na lokalnoj razini, što će u predizbornoj kampanji biti više nego jasno dato biračima na znanje. Oni koji su od hotela pravili kancelarije sigurno ovakav rasplet nisu mogli zamisliti.

još jednom se vratimo na lift. »Studio Centar« predlaže lift u staklu, tako da bi gosti vozeći se liftom mogli iz specifičnog kuta gledati panoramu starog dijela Šibenika. A izoreflektirajuće staklo trebalo bi nam omogućiti da načelom zrcala na hotelu vidimo njegovu bližu okolinu. Ideja je »čista«, a kako će to u stvarnosti izgledati tek treba vidjeti.

Ivica PÖLJICAK